XVII. évfolyam 42. szám. **Ára: 1 forint** 1961. október 19.

Pusztai Pál rajza

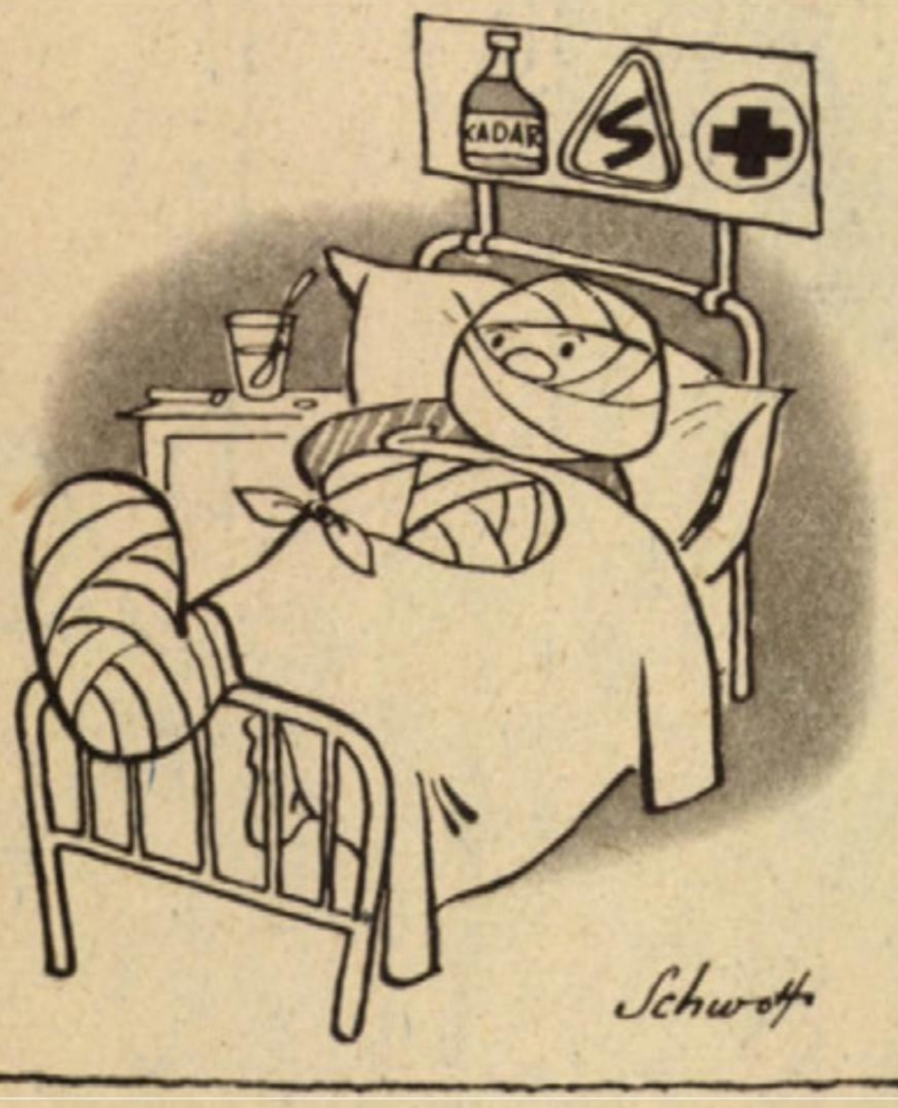
— Sikkasztott! Alacsonyabb beosztásba helyezték...

Autó-kávéfőzőgépek készülnek

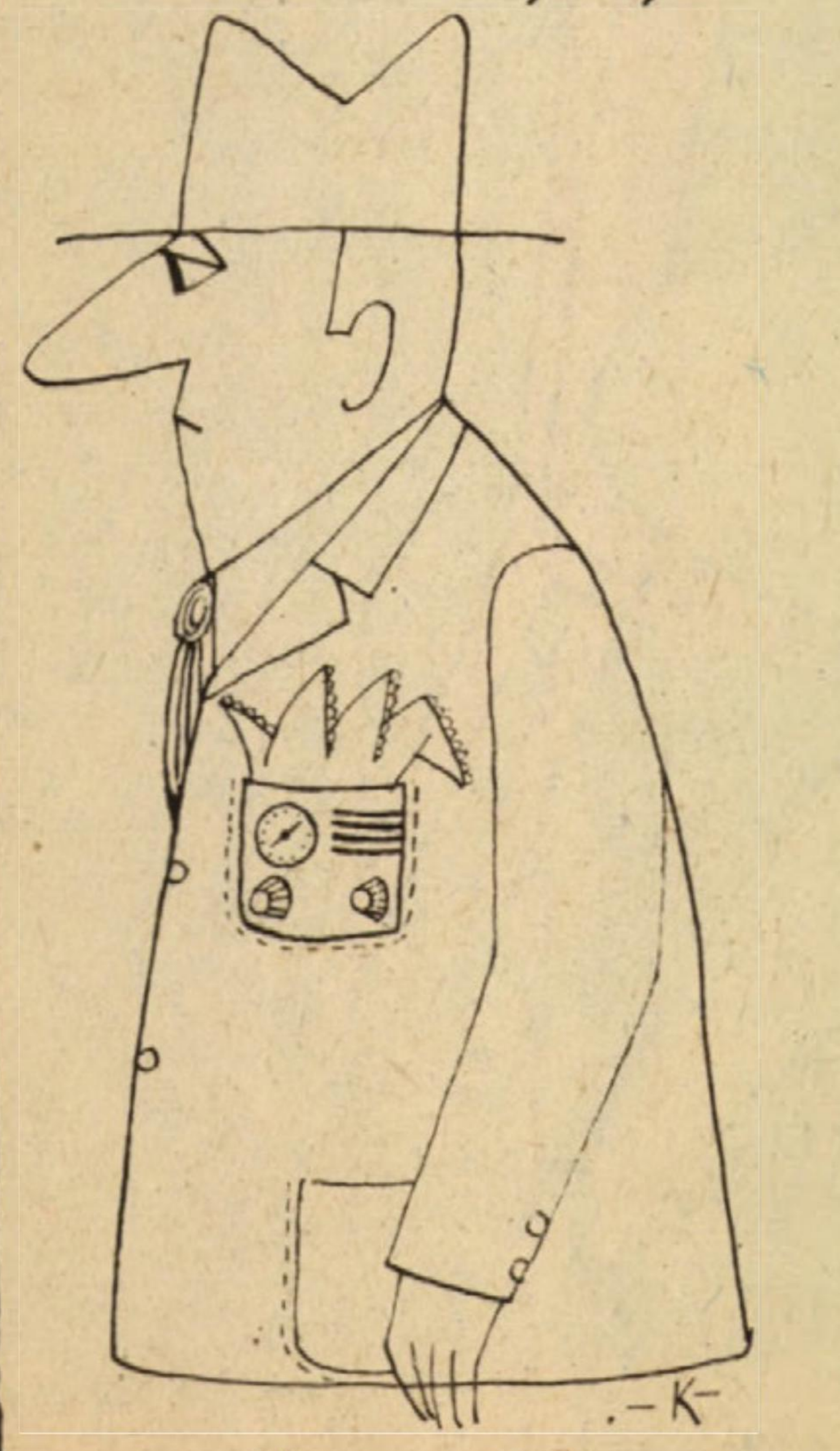

– Most jól fog esni a fekete, drágám!

Diagnózis

A szabászat új útjai

Rávarrott zsebrádió

Törökországi mütyürök

Tulajdonképpen mütyür helyett *müdürt* is írhattam volna, de tartok tőle, hogy senki sem értené meg. A „müdür" törökül igazgatót jelent, s Budapesttől Istambulig, illetve az ázsiai Izmirig igen kellemes útitársam volt egy magyar müdür: a Metrimpex vezérigazgatója. A kis magyar különítményhez tartozott még ugyanennek a külkereskedelmi vállalatnak egyik osztályvezetője és a Tervhivatal osztályvezetője. Minthogy a turáni átok szerencsére nem fogott

rajtunk, nagyon jól harmonizáló kvartetté alakultunk, s ellentétes profiljaink ellenére is sokat mászkáltunk együtt az egykori Szmirna városában.

Attól a pillanattól kezdve, hogy először hallottuk a dallamos megszólítást, az igazgatót nem is hívtuk másként, csak müdürnek. Még pontosabban: *müdür bey*-nek. Törökhonban ugyanis a kisrangú polgárnak, aki munkával keresi a kenyerét, magyarán a dolgozó embernek (úgy kb. pincérig és tanítóig bezárólag) *effendi* megszólítás jár. Aki már olyan magas polcon áll, hogy munka nélkül is megél, azt a magasabbrendű „bey" illeti meg. Távolról sem akartunk ezzel olyasmire célozni, hogy a mi magyar müdürünk nem dolgozó ember — nagyon is sokat dolgozik, népgazdaságunk jelentős posztján végez igen fontos munkát. De ő — a rá jellemző szerénységgel — következetesen *mütyürnek* titulálja önmagát, kifejezni akarván ezzel, hogy egyszerű dolgozó ember, része, mütyürje a hazai társadalomnak — csupán Törökországban avanzsált müdürré...

*

Istambulban, a világhírű Aya Sofia mecset egyik márványoszlopán akkora mély lyuk tátong, hogy az ember mutatóujja kényelmesen belefér. Az idegenvezető magyarázata szerint szent és csodatevő ez az oszlop, amelyet évszázadokon át naponta tízezer ember érintett meg egyetlen ponton, így keletkezett a mély lyuk.

*

A Perán, Istambul Váci utcájában betértem az *Ayisa* című filmhez. Emésztett a kíváncsiság, milyen lehet egy török film. Milyen? Folytatólagos — ennél többet bajosan mondhatnék erről a könnycseppfolyósan érzelgős falusi erkölcsdrámáról. Feszült érdeklődéssel figyeltem a neoprimitív filmalkotást, mit sem törődve vele, hogy a török moziban állandóan járkálnak, és fennhangon diskurálnak, mint egy kávéházban. A körülöttem zajló hangzavarban egyszer csak mély, dörmögő magyar szó üti meg a fülemet: *„No nézd csak!"* — mondja valaki. Képzelődöm — gondoltam. De a következő percben újra hallom: *„Hogy a gáz vessen fel!"*, majd ismét: *„Hogy a gálád menjen ki a divatból!"* Most már nem érdekelt a film, a hang felé szimatoltam izgatottan. Az ürességtől kongó széksorok közt nem volt nehéz előrekúszni. Megérintettem az előttem szélesedő kövér vállat:

— A bácsi magyar?

— A vónék! — fordul felém féloldalt a bácsi.

— Átutazóban van itt?

— Mán vagy harminc éve... Majd a szünetben találkozunk, jó? — mondja, és kezet nyújt.

A szünetben megtudtam, hogy a Tompa Pufihoz erősen hasonlító öreg vasmunkás 42 évvel ezelőtt vette kezébe a vándorbotot, s 22 országon át hajszolta a munkát s kenyeret.

— Itt aztán megragadtam, ennél az öregasszonynál. Persze akkor még fiatal vót — mutat bájos arcú feleségére, aki öreg este magyar „jo nápot"-tal köszöntött, de ez senkit sem zavart. Első szava a bácsinak ez volt: „Na gyűjjön, igyunk meg egy kis valamit."

Ittuk azt a kis valamit, és otthonról kérdezgető,

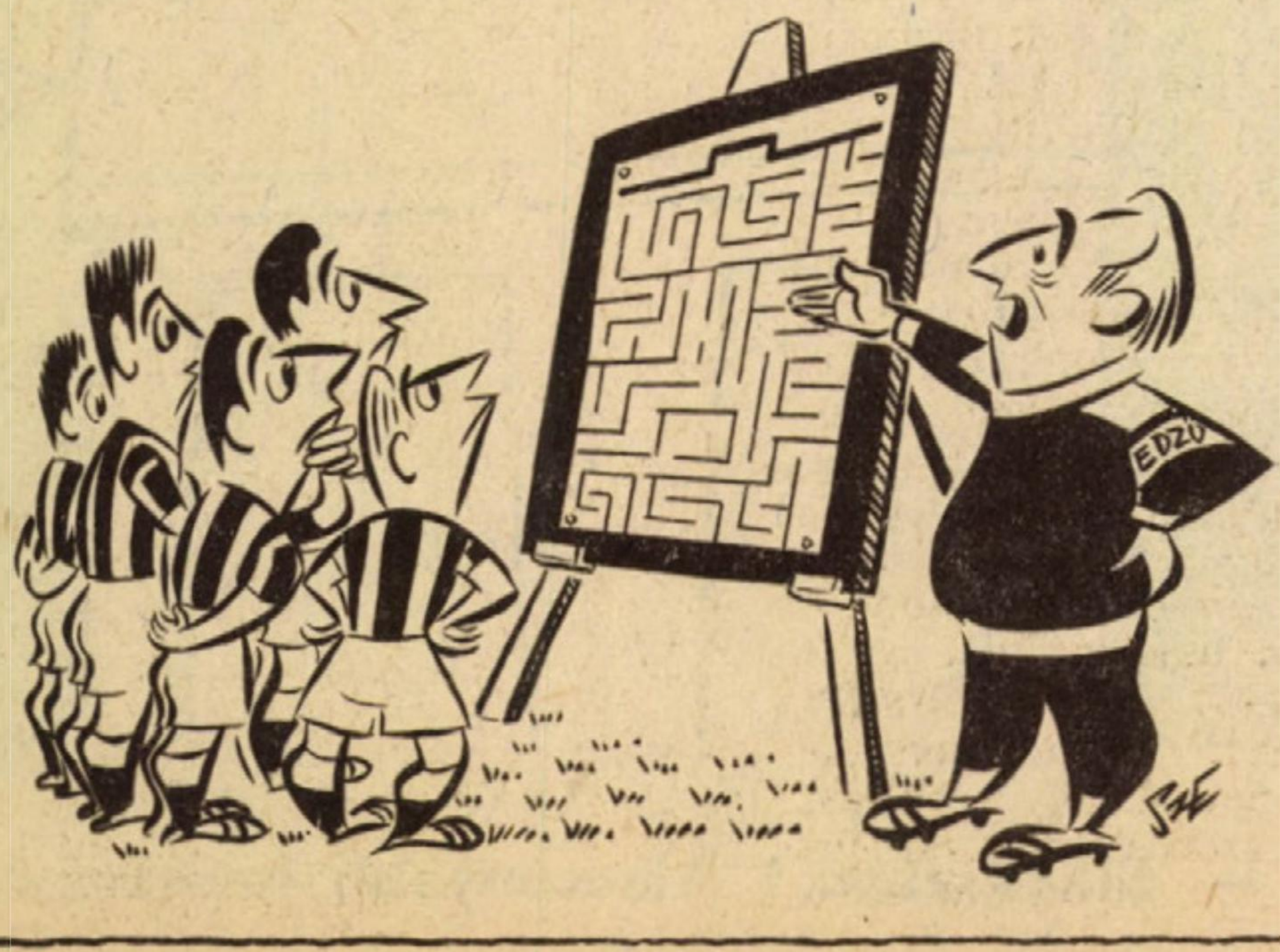

csendes honvággyal elbeszélgetett velem az öreg úgy éjféltájig, aztán sajátosan egyéni és sajátosan magyar vallomással búcsúzott:

— Tán maradni se tudtam vóna, ha a bor nem vóna. Hajja, azért hozhatott vóna egy kis jó sárvári rizlinget. Mert a magyar ember mindenütt megissza a maga borát. Csakhát, tudja, nem az a virtikli... szóval csak olyan török!

Bertalan Imre

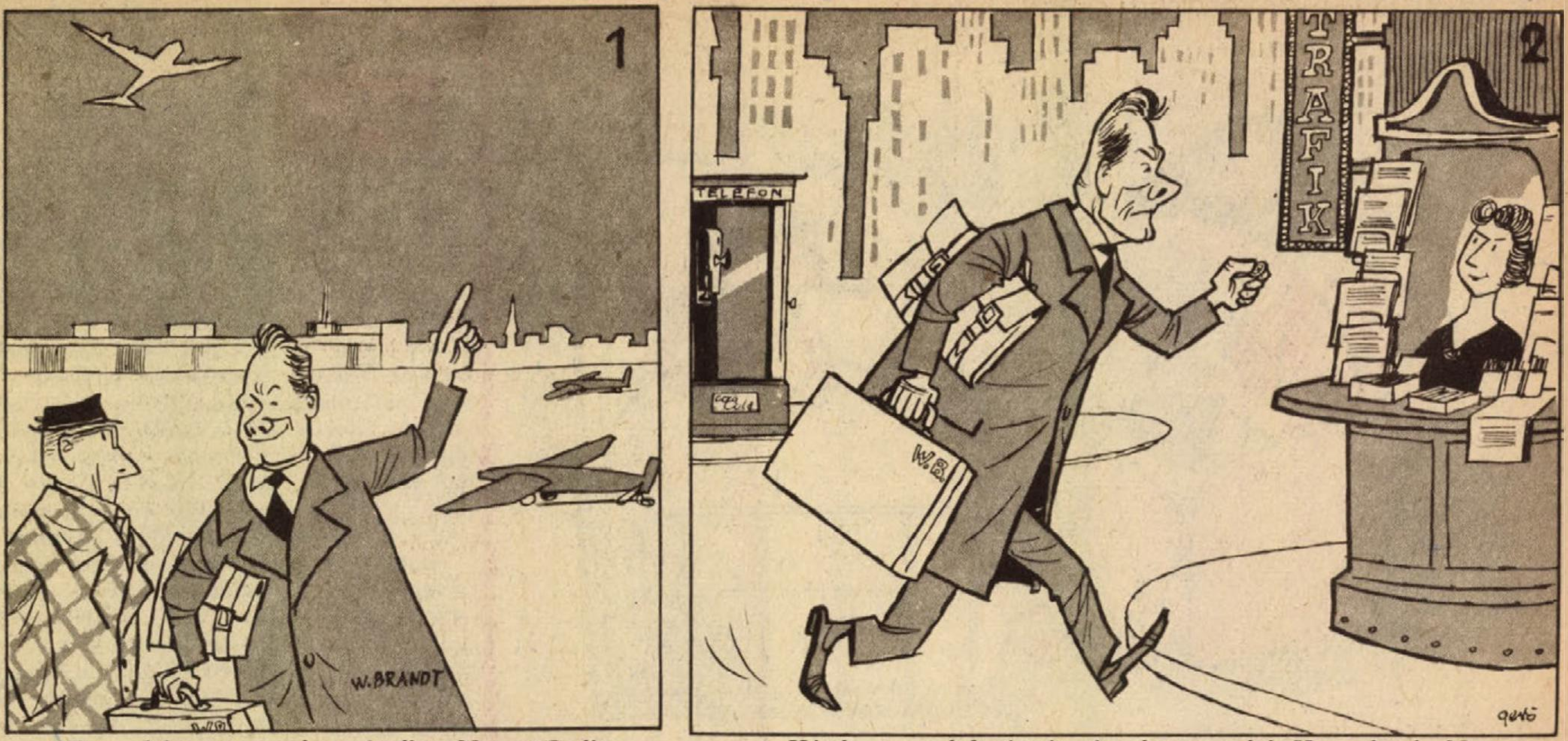
Magyaros támadás

– Mindenki gondolkozzék, hogyan lehet a legkörülményesebben eljutni a kapuhoz!

Kennedy nem fogadta Brandtot

Gerő Sándor rajza

1. – Kennedyhez utazom, hogy átadjam Nyugat-Berlin üdvözletét...

2. – Kérek egy telefonérmét, át akarom adni Kennedynek Nyugat-Berlin üdvözletét...

FEGYELMI ÜGY

Jelentem az igazgatóságnak, hogy a következő névtelen levelet kaptam:

„Maguknak ott bent — írta a személyét fel nem fedő levélíró — *sejtelmük sincs arról, mi történik a 13-as telepükön. Mit gondolnak, kik kapják a prémiumokat? Önök bizonyára meg vannak győződve, hogy az ügyeskedők, a pofafürdők mesterei... Tévednek! Prémiumot ezen a telepen kizárólag azok kapnak, akik bírálják a munkát, akik feszegetik a hibákat. S ebben az eljárásban a főfelelős éppen maga a telepvezető. Ez az ember nem tűri meg maga körül a hízelgőket, ilyeneknek csak ritkán, nagyon ritkán ad jutalmat, persze akkor is csak a legminimálisabbat, míg a bírálók, a kedvencei, állandóan kapnak prémiumot. Hol itt az igazság?"*

A különös bejelentést osztályértekezleten tárgyaltuk meg. Meg kell jegyeznem, hogy én régen sejtettem: azon a telepen valami nincs rendjén. Meg is mondtam az értekezleten:

— Ezek az emberek évek óta meglepő szívóssággal teljesítik a tervüket. Mi lehet a titkuk? Azt hiszem, ez a levél időben érkezett, és nekünk fel kell figyelnünk erre a segítő készségre. Mire figyelmeztet a levélíró? Arra, hogy a telepvezető a bírálatok segítségével javítja ki a hibákat... Átlátszó trükk ez, kartársak... Így könnyű dolgozni!...

Természetesen feltételezések alapján nem döntöttünk. Széleskörű és alapos vizsgálatot indítottam. Sajnos, pontról-pontra bebizonyosodott, hogy a névtelen bejelentőnek igaza van. A telepvezetőt — ez a helyszíni vizsgálaton napnál fényesebben kiderült —, a talpnyalók úgy kerülték, mint az ördög a szenteltvizet, de lebzseltek körülötte az olyan emberek, akik még a folyosón is szüntelenül kritizálnak.

Nem volt könnyű döntenem — mert én voltam a fegyelmi bizottság vezetője —, hiszen a telepvezető különben becsületes, kipróbált ember. Azt sem hallgathatom el: eleinte tagadta, hogy vezetési módszerei helytelenek, és nem átallotta azt mondani, hogy neki azok az emberek kedvesek, akik nem hízelegnek, inkább kereken megmondják a véleményüket.

Hosszú vita után sikerült meggyőznöm helytelen magatartásáról, s a fegyelmi bizottság figyelembe véve őszinte megbánását, szóbeli megrovással büntette.

A vizsgálat után javulás mutatkozott, s már-már úgy gondoltuk, félretehetjük a 13-as telep ügyét. Később azonban ismét olyan hírek érkeztek, hogy ott minden megy a régiben. A vezetőt egyelőre nem váltottuk le. Még egy utolsó kísérlettel próbálkozunk. Úgy határoztunk, hogy lehelyezzük a telepre néhány kipróbált emberünket. Olyan kartársakat, akik már a legnehezebb körülmények között is megállták a helyüket. Olyanokat, akik éjjel-nappal fáradságot és időt nem kímélve, képesek szemrebbenés nélkül és szemtől szembe dicsérni feletteseiket, a hibákat pedig elhallgatják, ahogyan illik.

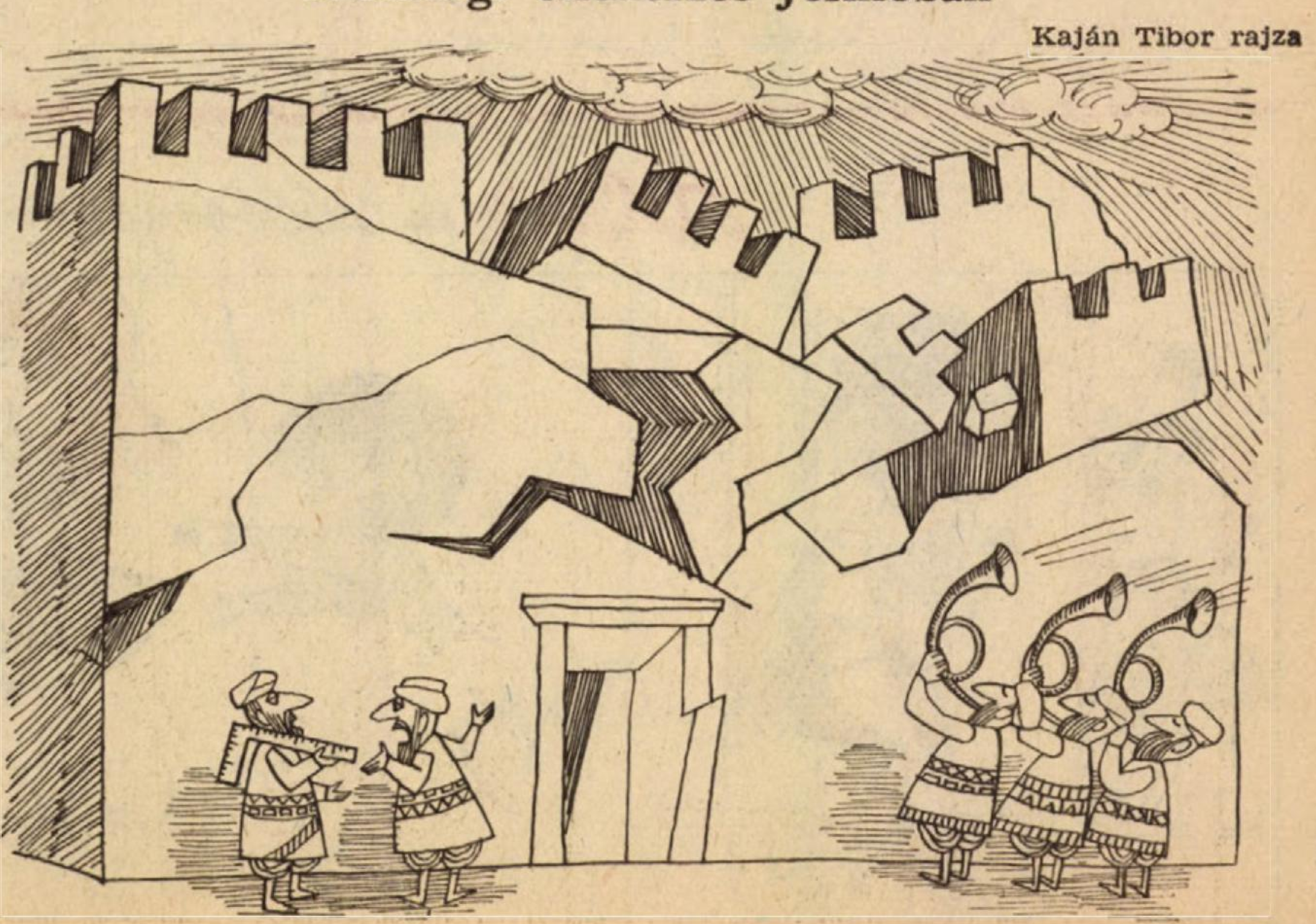
Reméljük, kartársaink odaadó munkájával még segíthetünk a 13-as telepen.

Ihász előadó

Lemásolta: Ordas Nándor

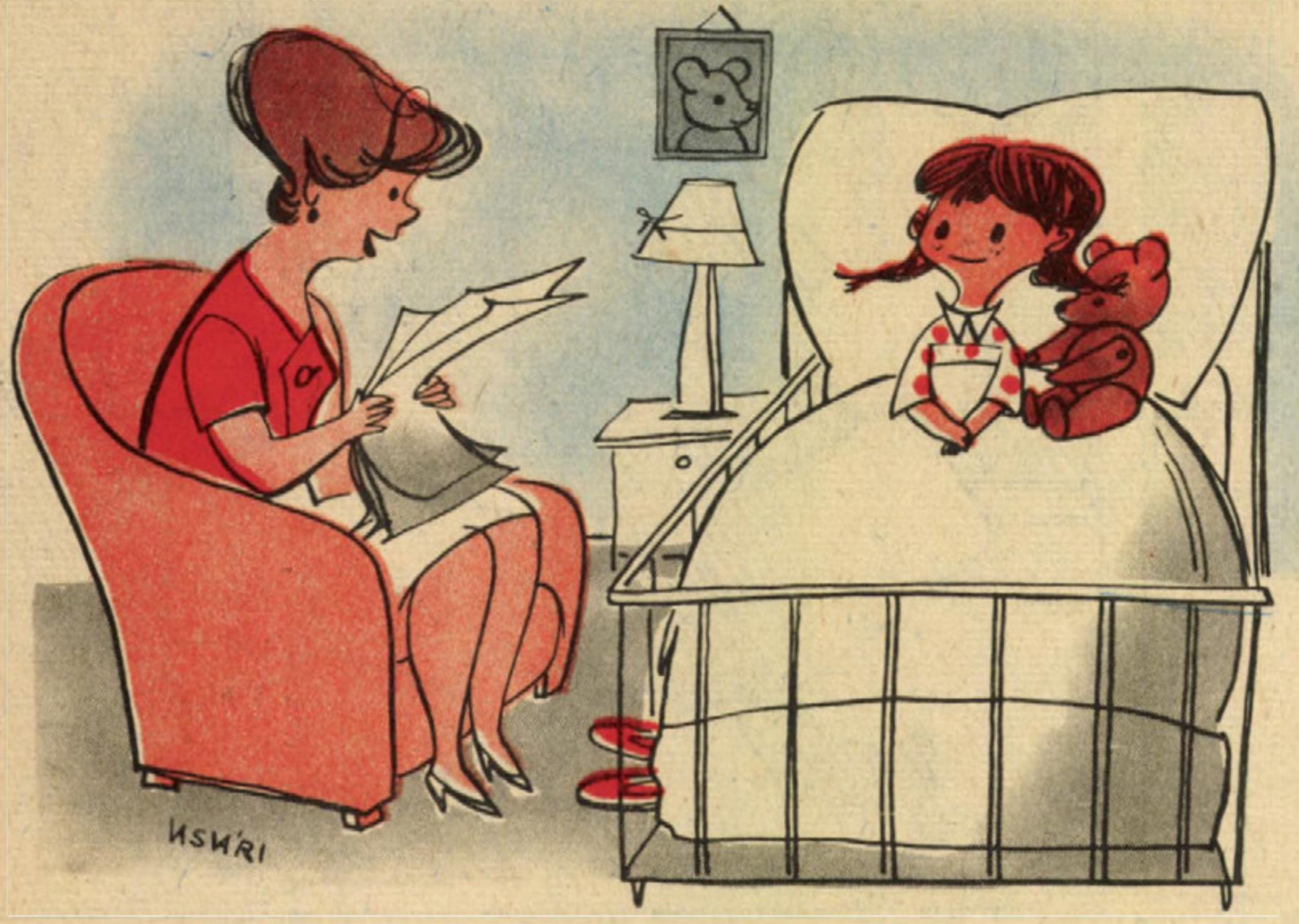
Minőségi ellenőrzés Jerikóban

Kaján Tibor rajza

Keleti mese

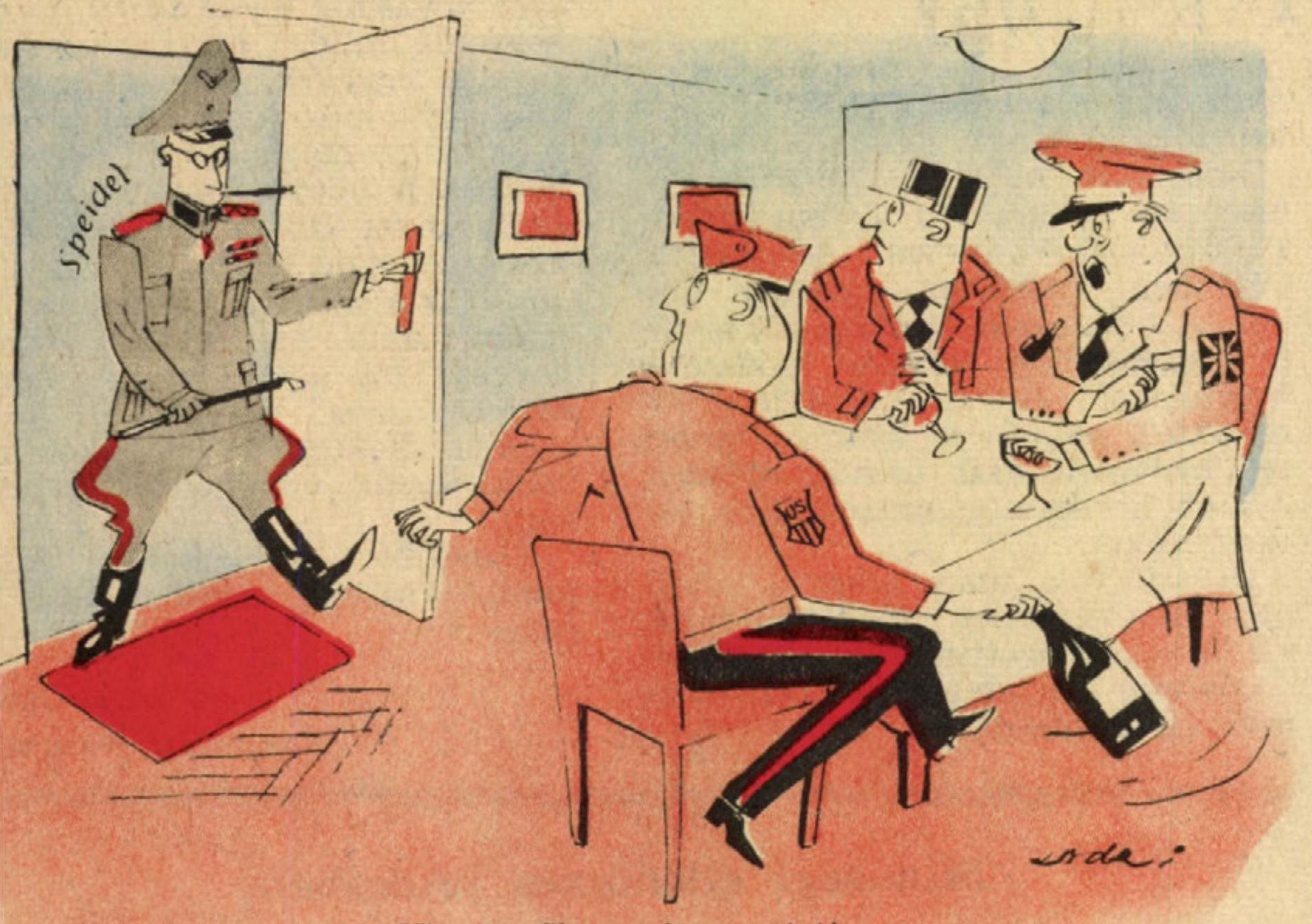
Vasvári Anna rajza

– ...összeült egyszer a három laoszi herceg tanácskozásra...

A NATO-ban

Erdei Sándor rajza

– Vigyázz, Jimmy, jön a góré!

AZ ÖRÖK REJTÉLY

Közel ötven éve igyekszem megfejteni századunk egyik rejtélyét: miért életlenek a vendéglői kések. Bejártam fél Európát, és azt tapasztaltam, hogy a kések minden országban és minden vendéglőben egyformán életlenek.

Sokat tűnődtem azon, hogy mi ennek az oka. Talán a Köszörűsök Világszervezete határozatban kimondotta, hogy szigorúan tilos a kések élesítése? Vagy a középkorból ránkmaradt hagyományt ápolják, és fejlesztik tovább? Vagy a vendéglátó ipar vezetői nem akarják, hogy a vendégek elvágják a szájukat?

Hosszú távollét után két hete ismét Budapesten tartózkodom. Ebédeltem és vacsoráztam másod, első és osztályon felüli étteremben, sőt kétszeres kiválóban is, végignéztem néhány izgalmas mérkőzést a sült és a kés között, és mindenkor a sült győzött. Csodálatos, két világháború viharzott el a város felett, és a késnek tűzben, vészben, viharban sikerült életlennek maradnia.

Tegnap kis budai kocsmában vacsoráztam. Bécsi szeletet ettem, és szépen fénylő kést kaptam, bár fűrészt vagy fejszét jobban használhattam volna. Magamhoz hívtam a pincért, és megkérdeztem:

— Mondja, kérem, miért életlen maguknál a kés?

Öregember volt, arcán derű és bölcsesség, sokat láthatott, és tapasztalhatott, életét bizonyára sok paradicsommal leöntött nadrág és kabát tette színessé. Meleg csillogású szemével rámnézett, és lágyan szólt:

— Tessék valami könnyebbet kérdezni.

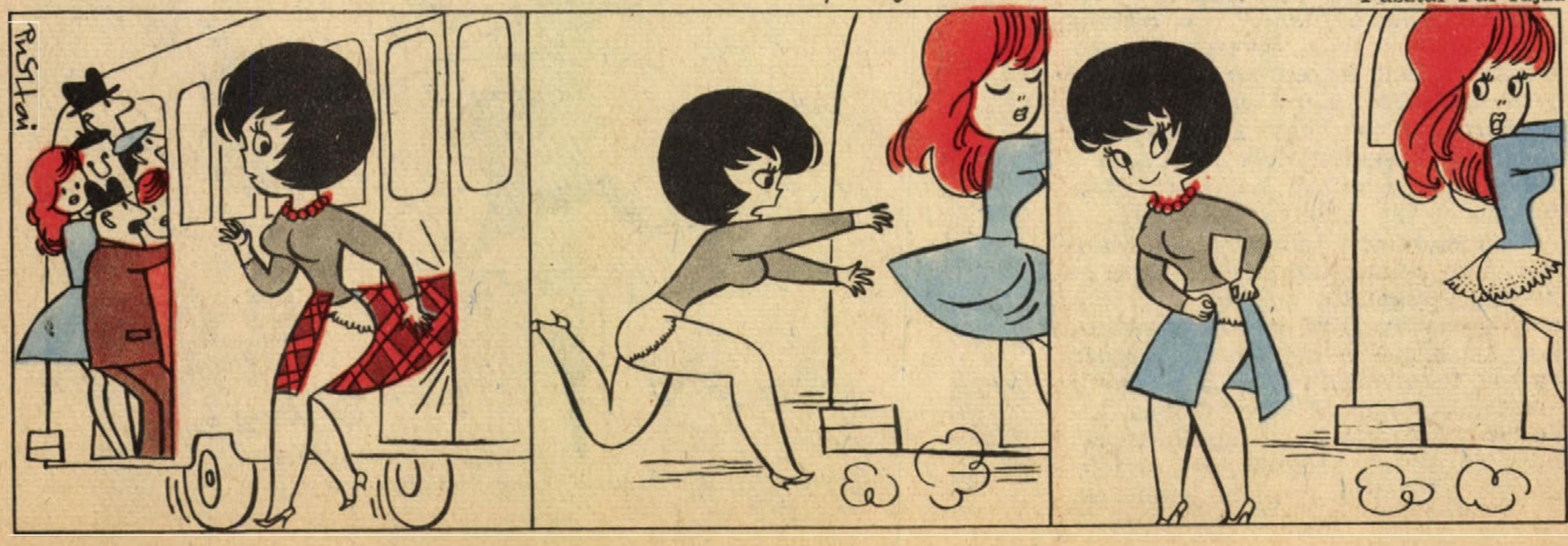
Ezután még halkan duruzsolt arról, hogy már az apja és nagyapja idejében is így volt, és ne törődjek ilyen csekélységgel, kár az életet bosszankodással megrontani, és lehet, hogy valamikor majd felveszik az élesítést a vendéglátó ipar fejlesztésének tervébe, de ő azt már nem éri meg, mert öreg ember, és mindnyájan halandók vagyunk.

Sikerült a húst a fogammal eltépni, és megnyugodva távoztam. A rejtély tovább kísér életem göröngyös útjain...

Károly Sándor

Jucika a csúcsforgalomban

Pusztai Pál rajza

HANGOS REKLÁM

A tiszaföldvári kisvendéglő előtt éppen akkor állította kerékről talpra kopott talicskáját egy jókedvű vándorköszörűs, mikor odaértem.

— Uram, ne menjen tovább — szólított meg a barnaképű legény —, ragadja meg az alkalmat, ingyen köszörülöm borotvaélesre a zsebkését. Magának minden percben szüksége lehet az éles késre, nekem pedig máris szükségem van a reklámra... Tudja, milyenek az emberek? Ha a köszörű mellett kuncsaftot látnak várakozni, ők is könnyebben kötélnek állnak. Egyszóval: én is jól járok meg maga is.

Tétovázva bár, de átadtam gyöngyháznyelű késemet, a köszörűs pedig elővette legdurvább kovakövét, és szakavatott mozdulattal ráillesztette a fatengelyre, majd nagyot rúgott a hajtómű lityegő deszkáján. Abban a pillanatban sustorgó süvöltés, majd krákogó berregés verte az utca csendjét. Forgott a kovakő, fütyörészett a köszörűs, és az én gyöngyháznyelű késem pengéje alól csakúgy záporoztak szanaszét a szikrák.

Eltelt vagy öt perc — de talán tíz is — mire megjött az első fecske: mellém állt egy termetes tiszaföldvári asszony, kezében életlen kenyérszegő késsel. Nyomon követte őt a második, majd a harmadik és a negyedik kuncsaft is.

A derék vándoriparos elégedetten tekintett körül, s rúgásaival még nagyobb sebességre ösztönözte masináját. Az asszonyok türelmetlenkedtek. Az egyik már éppen indulni akart visszafelé, mikor a köszörűs lefékezett, és villámgyors mozdulattal zsebembe csúsztatta késemet úgy, hogy én csak a nyél tükörfényesre csiszolt cifrázatát láthattam.

Otthon előkotortam zsebemből az ingyen köszörült gyöngyháznyelűt, de mikor kinyitottam, majd kővé meredtem ámulatomban. A széles penge helyén pipaszurkáló-vékonyra koptatott acélt találtam.

A többit elvitte a hangos reklám!

Dancs József

Teljes ülés az ENSZ-ben

Mészáros András rajza

Kezdődik valami!

Toncz Tibor rajza

– Látom, kartársnő, maga is szereti a magányt, akárcsak én!

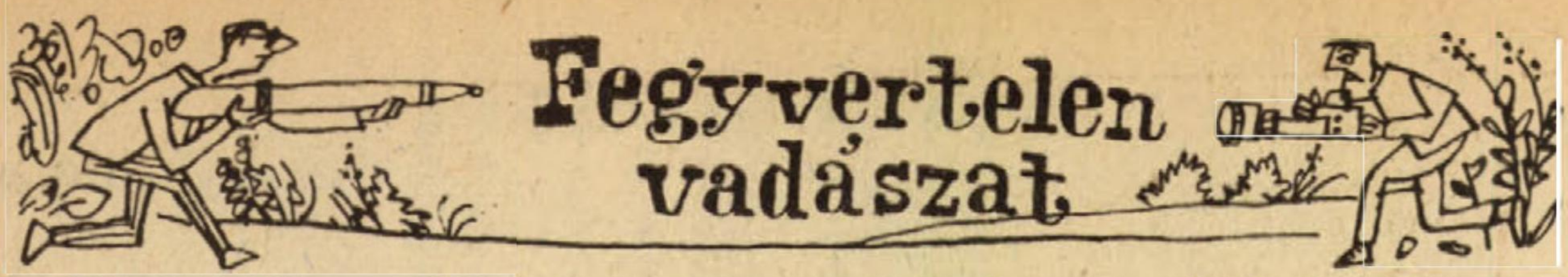
Szüretelők

Szegő Gizi rajza

– Hát maga munka közben iszik?!
– Tudja, az idei szárazság a torkomra ment!

Fegyvertelen vadászat

Ha képzeletbeli vonallal összekötjük Ceglédet, Örkényt és Nagykőröst, egy olyan képzeletbeli háromszöget kapunk, amelynek területén egy 26 000 kataszterális hold (nem képzeletbeli) erdő található. A Pusztavacsi Erdőgazdaság birodalma ez. Jól megtöltött golyóstollal és fényképezőgéppel fölfegyverkezve indulunk vadászatra, hogy olvasóink számára egy-két érdekességet ejtsünk el.

Gosztonyi Géza fővadász és Bukfenc fővizsla társaságában

könnyű homokfutóra ülünk, s nekivágunk a rengetegnek. Ez a vadászeb egyébként olyan raffináltan kicsi, hogy még a szelídségéről nevezetes őz is gőgösen szembeszáll vele, és ez lesz aztán a veszte...

Ám őzet egyelőre nem látunk, csak egy óriási, félelmetes ragadozómadarat. Ott ül egy kis domb tetején. Kollégám kapkodva állítja be fényképezőgépét, nehogy elrepüljön a ritka vad. Céloz, lő — akarom mondani: exponál... Kísérőnk ekkor világosít föl, hogy az egy idomított bagoly, füle botját se mozdítja még a premier-plan felvételkor sem, különben is pórázra van kötve... Megtudjuk, hogy vele csalogatják közelbe az igazi vadmadarakat: héjákat, vércséket, ölyveket, amelyek ádáz haragosai. Dühösen lecsapnak rá, de a bagoly csak gúnyosan mosolyog ezen, mert tudja, hogy az álcázott leshelyen idejében durran a puska...

Bukfenc hegyezi a fülét, mereven néz egy irányba — és csekély öt perc múlva az emberi érzékszervek is fölfe-

dezik az első nagyvadat: egy imponáló agancsú szarvasbikát.

— A Letenyei Ottó bakja... — mutatja be a fővadász nevetve.

Ugyanis, ha egy vadat egyszer valamely vadász elhibáz — attól kezdve fölveszi annak nevét...

Nincs sok nagyvad a pusztavacsi erdőben, a gazdaság dolgozói ezek mindegyikét személyesen ismerik.

Megtudjuk azt is, hogy a kilövés terv szerint folyik. Ebben az évben például öt darab nagyvadat fognak elejteni meghívott vendégek. Minél rangosabb a vadász, annál nagyobb bakot lőhet... Az

Erdőgazdaság néha a saját dolgozóját is kitünteti azzal, hogy puskája elé hajtanak egy-egy szép vadat. Ez aztán a szó legszorosabb értelmében természetbeni juttatás! Tavaly az egyik vendég a jólsikerült vadászat feletti örömében halkonzervet bontatott szárnysegédével — Bukfenc számára. A hű vizsla gazdája megrökönyödésére ezután három napig finnyásan eltolta maga elől még a szalonnabőrkét is...

Föl-le kocsikázva a szélépítette, erdőmegrögzítette homokdombokon, pirosló galagonya- és kéklő kökénybokrok között, egyszer csak egy szürke nyúl ugrik föl mellettünk. De pillanatokon belül olyan messzire távozik, hogy kattanó fényképezőgépünk teleobjektívje is csak remegő fülcimpáit éri utol...

Egyébként a vadak már fölvették vastag, szürke téli bun-

dájukat, így abban a helyzetben vagyunk, hogy a Meteorológiai Intézetet megelőzve, elsőnek közölhetjük olvasóinkkal, hogy idén korán bejön a tél. S a *vadak* nem szoktak tévedni...

Vezetőnk vállalta, hogy ha a nyulat elszalasztottuk is, gépünk lencséje elé hajt néhány fácánt. Leszálltunk hát a kocsiról, s egy ösvényen beóvakodtunk a sűrűbe. A vadász és kutyája a másik oldalról próbálták fölzavarni a fácánokat számunkra. Riadt kotkodácsolással csakhamar menekültek is a fácánok — előlünk. Bárhogy igyekeztünk csöndben lépegetni, mi csaptuk a nagyobb zajt...

A kocsikázás vége felé gyönyörű fehér dámot pillantottunk meg. Igen ritka a fehér dám, Budapest szeretné is megvásárolni a Margitsziget számára, de hát nem lehet elfogni.

Valóban nagy ritkaság! Egy vidéki, aki nem akar Pestre költözni...

Dunai—Hegedűs

REPREZENTATÍV

Van egy szó, amelytől
Megdobban a szív:
Egyre többször hallom:
„Reprezentatív."

Reprezentatív az
Olyan szálloda:
Telezsebbel is csak
Krőzus száll oda.

Reprezentatív az
Étterem, ahol
Dizőz kiabál, és
Szökőkút dalol...

Reprezentatív a
Női toalett,
Melynek háta, válla
Eltűnt, odalett.

Reprezentatív a
Kultúrház, ha ott
Halasi csipkével
Fednek ablakot.

Reprezentatív a
Tehénkék laka,
Önkiszolgáló a
Tehénke, maga.

Reprezentatív az
Olyan kutrica,
Ahol a kocának
Lesz vagy húsz fia!

K. Tóth Lenke

Pesti segítség

Szegő Gizi rajza

– Egy ide... egy oda...

Vasárnap délelőtt

Schwott Lajos rajza

– Mondd, fiacskám, segítsek valamit?

Ingyen-DOKTOR

Mihály bácsi, aki a múlt év őszén lépett a közösbe, már a hatodik X-szel kacérkodik. A háta még egyenes, de néha bizony oda-odakapkod a derekához, és nagyokat nyekken, mint rakott szekér a rögös úton.

Meg kell hagyni, hogy Mihály bácsi állta a sarat a nagy nyári meg őszi munkálkodásban. Hanem amikor a tengerit is behordták, sarokba támasztotta a szerszámot, ünneplőt öltött magára, és kijelentette: Megyek, viszem a fájós derekamat az ingyendoktorhoz.

A körzeti doktor szépen végigtudakolta a tenyerével Mihály bácsi oldalát, míg az egyik nyomásnál akkorát kiáltott Mihály, hogy a legyek majdnem hanyatt estek a falon.

— Itt valami lappang — bólogatott a doktor. — Be kell mennie a kórházba, ott majd alaposan kivizsgálják.

A kórházi vizsgálat bizony nem tartozik a passziók közé. Mihály bácsival mindenféle hosszú csöveket nyelettek, szurkálták, gipszkásával etették, de ő tűrte, bár „lenyelt" a kásával egy egész szezonra való káromkodást is. Két hétig tartott a tortúra, míg végre megtalálták a bajt.

— Befejeztük a vizsgálatot — mondta akkor a doktor Mihály bácsinak. — A diagnózis szerint magának vesehomokja van.

Mihály bácsi, mikor ezt meghallotta, egyszerre felderült:

— Hiszen, tudom én azt, doktor úr!

— Honnan tudja? — hőkölt a doktor.

— Éppen két esztendeje, hogy kiderítették.

— De hát akkor minek vállalta még egyszer ezt a rengeteg kínlódást a vizsgálattal?

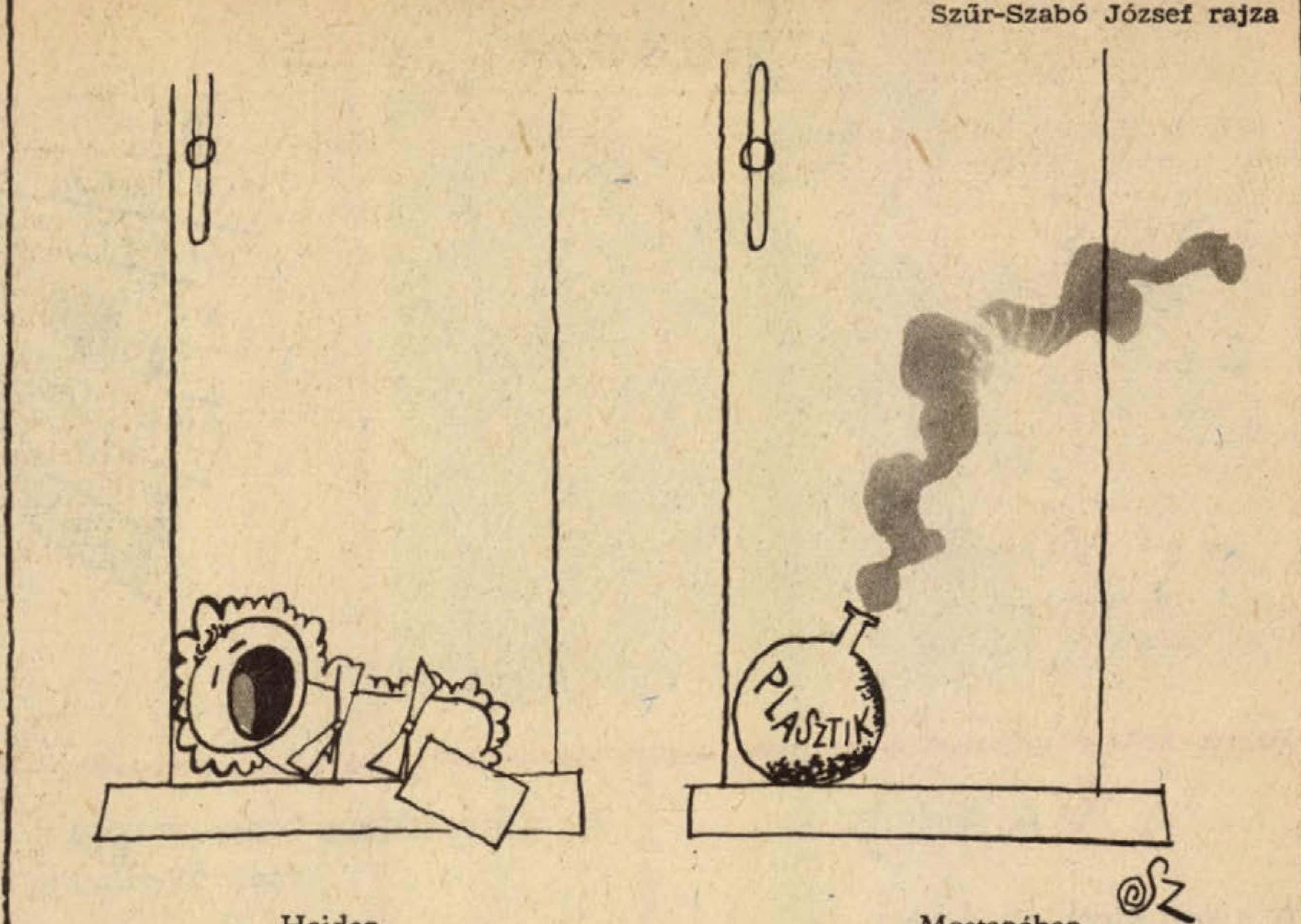
Mihály bácsi végigmérte a doktort és vállat vont:

— Csak arra voltam kíváncsi, hogy ingyér is úgy megtalálják-e a bajt, mint tavalyelőtt, mikor fizettem érte.

Fülöp György

Párizsi küszöb

Szűr-Szabó József rajza

Hajdan — Mostanában

Pánik

Toncz Tibor rajza

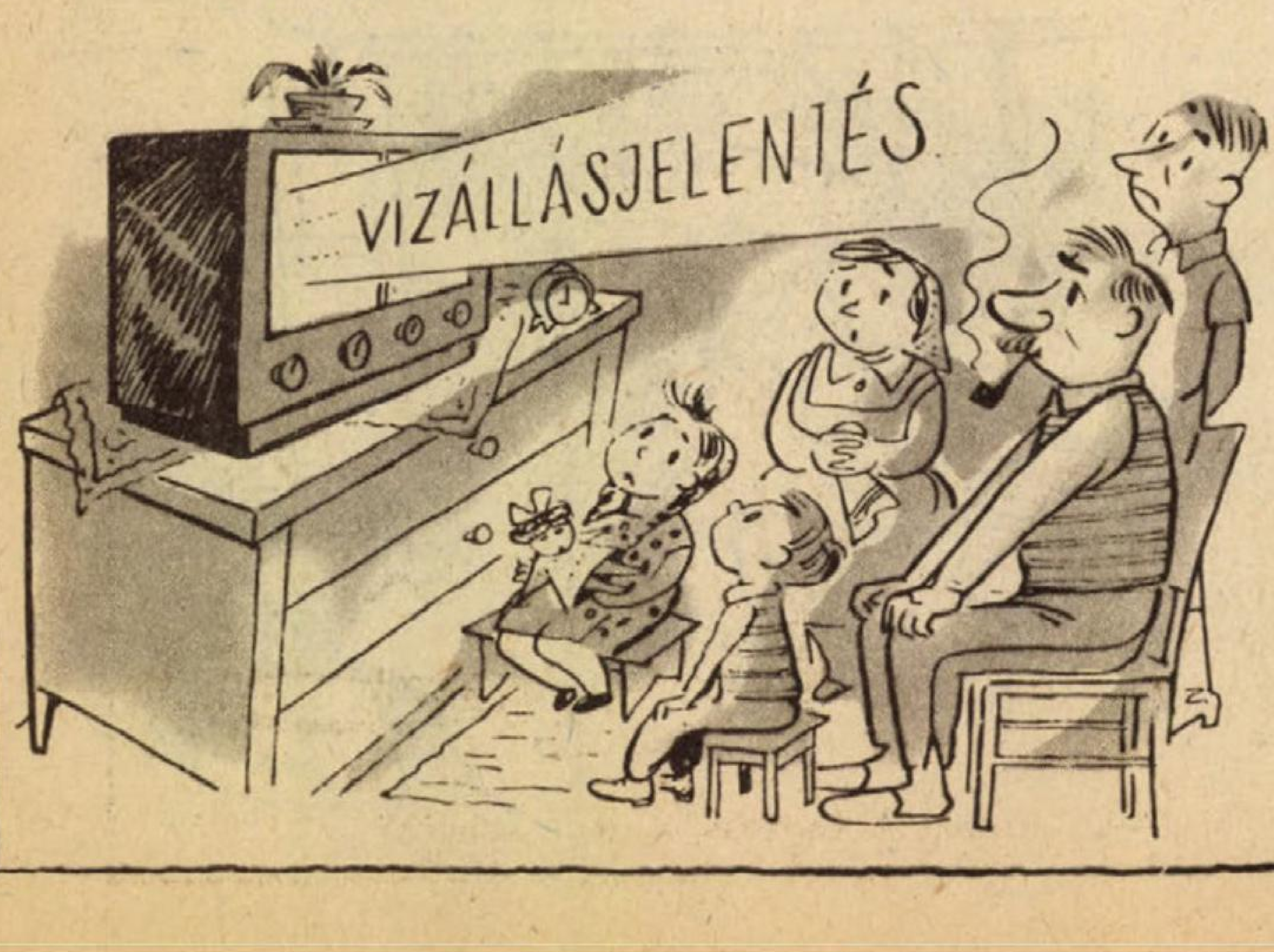

– Szent Isten! Már egy órája ülök itt, és nem keres senki!

Alacsony a Duna vize...

Szegő Gizi rajzai

A legizgalmasabb műsorszám

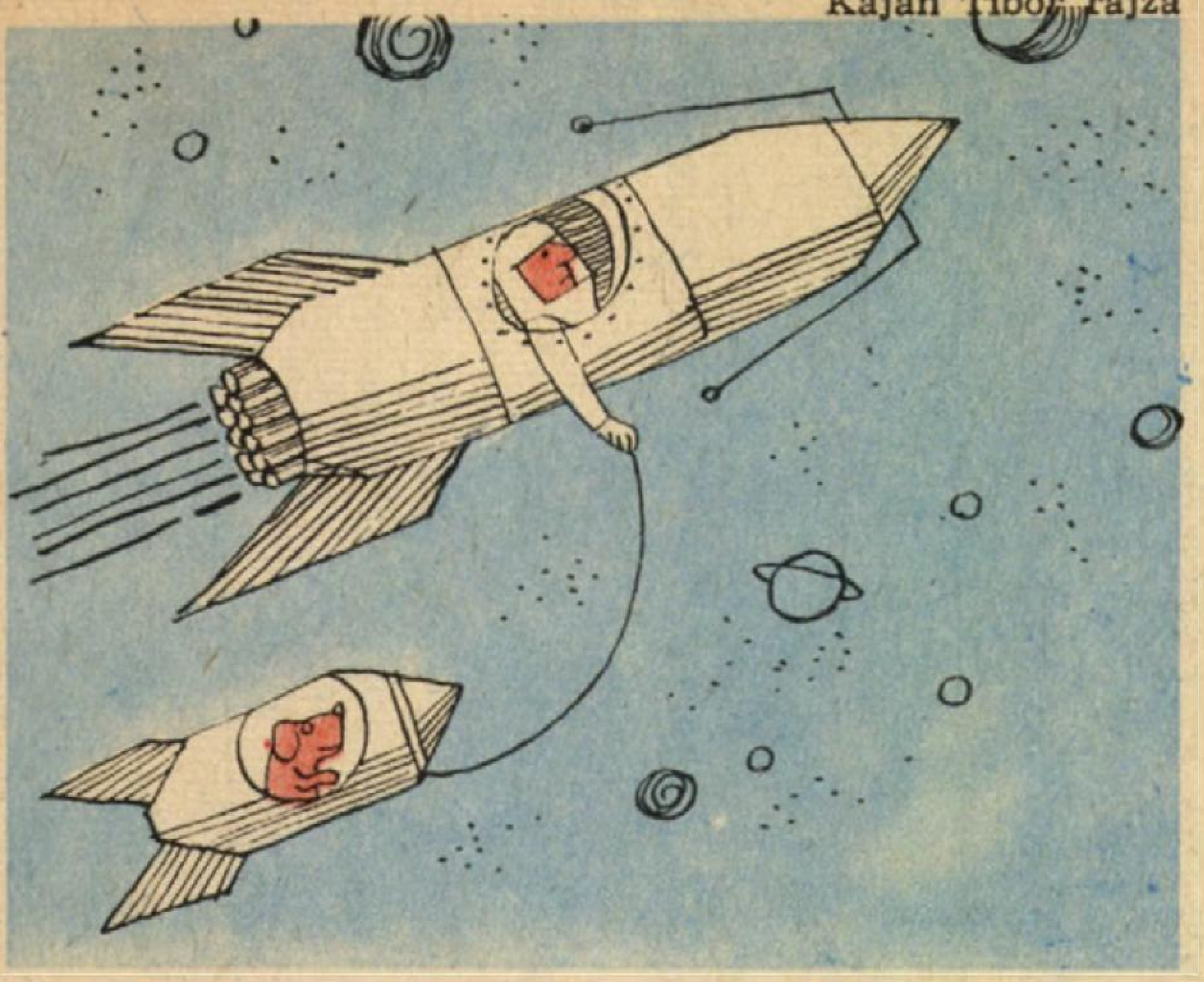

A búvár...

Kutya-sétáltatás

Kaján Tibor rajza

A könyvbarát otthonában

Toncz Tibor rajza

– Kész az ebéd!

A VERÉB

Itt a fák alatt, az elébb,
kalapon köszönt egy veréb.
— Csip-csip... jó napot kívánok!
csivitelt és továszállott.
Körülnézek: verébözön!
S ámbátor a verebekhez
általában semmi közöm,
ráfeleltem: „Szervusz, kérlek!" —
mert nem árt az, ha az ember
visszaköszön
a verébnek...

Békés István

A statisztikus vasárnapja

Toncz Tibor rajza

– 3741... 3742...

Pesti tudósítónktól

Az új utcanevek is híven mutatják, hogy beléptünk a kozmikus korszakba. Mint illetékesek közölték, lesz Merkur utca, Vénusz utca, Mars utca (helyes ez a békeharc szempontjából?!), Jupiter utca, Plutó utca és Tejút utca is. Talán lesz újra Hold utca is, s helyes lenne, ha utcát neveznének el a Sziriuszról, a Szaturnuszról, a Neptunról is, az üstökösök sem maradnának utca nélkül, a Gömb utcát pedig Gömbhalmaz utcának neveznék el.

De miért állnánk meg a félúton? Hát nem emelné a csillagászati köznevelést, ha lenne Extragalaktika körút, Protuberancia sugárút, Parszek tér, Rektaszcenzió utca és Fényév dűlő?

*

Valamelyik nap olyan erős kávét ittam, hogy csípett. Sajnos, csak későn vettem észre, hogy előzőleg egy darázs szédült bele a kávéscsészémbe, s nyilván ijedtében csípett meg. Utána meglepő élénkséggel repült el, bizonyára a koffein élénkítő hatására. Vajon sikerül-e leszoknia új szenvedélyéről?

f. l.

Betakarítás

Szegő Gizi rajza

– Ne félj, Panni, foglak!
– Éppen attól félek!

Az utolsó villamos

Várnai György rajza

TANÁRI NOTESZEMBŐL

Állatszelídítés

Még az első világháború idején történt, 16-ban, amikor Udvarhelyről Pestre kerültem. Eleinte nem kaptam egyik iskolához sem végleges beosztást, két-három gimnázium közt pendliztem, aszerint, hogy hol kellett valamelyik bevonult tanárt helyettesíteni. Nem számított, hogy magyar—latin szakos vagyok, tanítanom kellett nekem mindent a világon, földrajzt, algebrát, ásványtant, még fizikát is. Mondtam is az osztálynak:

— Fiúk, tanuljatok szorgalmasan, mert aki csak annyit fog tudni fizikából, mint én, az megbukik.

Egy alkalommal a Markó utcai (a későbbi Berzsenyi-) gimnáziumba kaptam beosztást. Ezt örömmel fogadtam, mert végre szaktárgyamat, magyart taníthattam a nyolcadik osztályban. Itt megjegyzem, hogy helyettesítő tanárnak lenni mindig elég keserves dolog volt. A diákok tudták, hogy a tanár csak ideig-óráig lesz náluk, hogy az osztályzata nem számít, ezért nem sokba vették. A tanár nem ismerte a gyerekeket, azok sem a tanárt, így aztán nehéz volt megteremteni azt az atmoszférát, ami nélkül bajos tanítani. Még a kicsinyeknél, az alsó osztályokban, ment valahogy, de a nagyobb fiúknál, akik alig várták, hogy a tanárral — a vidékről jött, ismeretlen és véletlenül idecsöppent tanárral — kibabráljanak, már nem volt olyan egyszerű.

Így várt engem az én nyolcadik osztályom is. Már a folyosóra kihallatszó éktelen lárma jelezte, hogy zajos fogadtatásra számíthatok. A lárma akkor sem szűnt meg, mikor kinyitottam az ajtót, és beléptem az osztályba. A fiúk egy cseppet sem zavartatták magukat, mintha ott se lettem volna. Részint a padokon álltak, részint a szárazföldön verekedtek. Ráadásul az út a katedrához nem vitt egyenesen, hanem hátulról, a padok között kellett odáig mennem. Nekiduráltam magam, és elindultam. A szerencse kedvezett és odaértem. Mindössze kétszer rántották meg hátul a kabátomat.

Végre ott ültem a katedrán. No most jó volna csendet teremteni, gondoltam. Erélyesen kopogtam a ceruzával — semmi. Csend legyen! — próbáltam túlharsogni őket, mire a lárma még nagyobb lett. Ötven nagy fiú pompásan szórakozott, én meg, szegény árva, ültem a katedrán, és nem tudtam, mit csináljak. Ezek itt nyilvánvalóan összebeszéltek, hogy engem kifüstölnek. Mi itt a teendő? Kimenjek? Hagyjam itt őket? Az volna a legokosabb, de azt sem lehet, ezzel nyíltan bevallanám a vereségemet. Meg aztán micsoda pipogya fráternek tartana az igazgató és a többi kolléga? Nem, nem, itt kell maradnom akárhogy is. De ebben a pokoli lármában? Azt sem lehet. Merre menjen, mihez fogjon, uramfia — jutott eszembe Toldiból, ő lehetett így a nádasban. Toldiról eszembe jutott Arany János, és hirtelen elhatározással, lesz ami lesz, nem törődve azzal, hogy az osztály hol tart, elkezdtem Arany Jánosról beszélni. Nem kopogtam többé a ceruzával, nem próbáltam őket legyőzni hanggal, csak beszéltem.

Eleinte nem sok eredménnyel. Én beszéltem, ők lármáztak. Nem is csoda, hiszen nem hallották, mit mondtam. De én nem hagytam abba, és végül is elértem, hogy az első padban ülők elcsendesedtek, és kezdtek odafigyelni. És mit tesz isten, a csend nem állt meg, lassan, lopva, mint kazalban a tűz, tovább terjedt, a második padra, aztán tovább, tovább, a harmadik, negyedik padra, végig az egész osztályra. Az ötven fenevad elcsendesült, és első lábára hajtva fejét, figyelmesen hallgatott.

Nem telt bele tíz perc, az osztályban már csak az én hangom hallatszott. De még mindig hátra volt egy félóra, és nekem egy pillanatra sem volt szabad lazítanom, nehogy újra megvaduljanak. Szerencsére volt miről beszélnem: a költő színész-útjáról, Petőfi barátságáról, a balladákról, az Epilógusról (ezt el is szavaltam nekik), egyszóval bűvöltem őket Arany Jánossal, míg végre megszólalt a felszabadító csengő. Ekkor felálltam, és az osztály egyszerre talpra ugrott. Teljes csendben mentem végig a padok közt az ajtóig. Győztem. Senki sem rántotta meg hátul a kabátomat.

Balázs Sándor

A közös piac

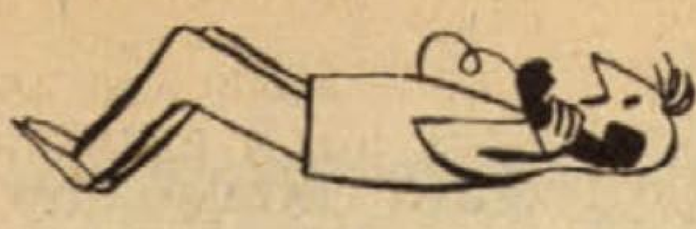
(J. Scseglov rajza a moszkvai „Krokodil"-ból)

Példázat egyes újításokról

Szűr-Szabó József rajza

– Nagyszerű! Ötszáz forint prémium!

PSZICHOANALITIKA

— Mi a panasz? Tessék mindent őszintén elmondani!

A páciens nagyot sóhajtott:

— Kérem, doktor úr, hogyismondjam... súlyos gátlásaim vannak...

Már sok ilyesmit hallhatott a kitűnő pszichiáter, mert egykedvűen ismételte:

— Tessék őszintén elmondani a panaszokat... Aztán meglátjuk...

— Kérem. Nem merek kimondani bizonyos legegyszerűbb igazságokat. Ha például vasárnap reggel legjobb álmomból felriaszt egy barátom telefonja, és az illető azt kérdi: „Csak nem aludtál?" — nem merem bevallani, hogy igenis legmélyebb álmomból zavart fel, hanem rekedtes hangon azt gügyögöm a kagylóba: „Dehogy, már a reggeli lapot olvasom." Vagy ha valamelyik telefonáló szemrehányást tesz, hogy hosszú ideig mással csevegtem, nem merem neki meggyónni, hogy a sógorommal beszéltük meg a legközelebbi szombat esti családi kivonulást, hanem szinte sértődötten védekezem: „Nem én beszéltem, hanem az a ronda ikrem."

Félbeszakította az orvos a szűnni nem akaró szózuhatagot:

— Kérem, ezek konvencionális dolgok. Gyökerük bizonyos társadalmi, jobban mondva társasági hagyományokon nyugszanak. Próbálja magát őszinteségre, nyíltságra nevelni! Nem olyan nagy dolog az!

Szégyenlősen folytatta a páciens:

— Szinte restellem elmondani a helyzetet a feketekávéval. Kérem, én nem vagyok nagy feketés. A pénzt sem dobom ki feleslegesen. Százszor elhatároztam, hogy szimplát fogok kérni az eszpresszóban, és amikor a kiszolgáló szuggesztív hangon azt kérdi: „Egy duplát?" — a válasz a torkomon akad, és csak engedelmesen bólintok. Doktor úr, én nem merem kimondani azt a szót, hogy „szimpla".

Bólintott a jó doktor bácsi:

— Hát igen... Ezzel sajnos én is így vagyok... Ez gyógyíthatatlan.

Stella Adorján

NEWTON tévedése

Három évszázaddal azután, hogy Newtonnak a fejére esett az alma, és ebből kiindulva felfedezte a szabad esés törvényét, a nagy fizikus levelet kapott. A levél így szólt:

„Kedves Newton! Fizikai törvényét tisztelettel megcáfolom. A testek felfelé esnek! Ha érdekli a dolog, szívesen állok rendelkezésére. Hudák Jakab, Budapest, Newton utca 1/b."

Newton hitetlenkedve kereste fel Hudákot, aki megilletődve fogadta a 234 éve elhunyt nagy tudóst, majd így szólt:

— Tudom, hogy a mester az emlékezetes alma esete óta igen sokra becsüli a tapasztalást, ezért nem is mondok semmit. Holnap elviszem a Gyártásügyi Főhatóságba, ahol megszemlélhet egy kísérletet.

Másnap tíz órakor Hudák és Newton megérkezett a kísérlet színhelyére. Hudák a kis tanácsterembe vezette Newtont, majd a tanácsterembe kéretett egy államtitkárt, két főosztályvezetőt és egy csúcsosztályfőnököt. — Most pedig erősen figyeljen! — mondta Newtonnak.

Midőn az értekezlet együtt volt, Hudák így szólt:

— Amint tudják, Prém Vince ügyében kell intézkednünk. Prém nem felel meg a főhatóság osztályának vezetésére. Sem természetes, sem mesterséges adottságai nem elégségesek a munkájához, ezenfelül nincs koncepciója és modora. Prém Vincét ilyenformán *meg kell kísérelnünk* más munkakörbe helyezni. Kérem, tegyenek javaslatot az új beosztására.

Hudák ezután Newtonhoz fordult, és azt mondta:

— Amint látja, a nevezett személyt *mozgási állapotba* hozzuk. Elbukott, és ahogy pestiesen mondják: *ejteni* kellett a jelenlegi helyéről. És most erősen figyeljen, hová esik Prém Vince!

— A bizottság úgy döntött — ismertette tanácskozásukat a csúcsosztályfőnök —, hogy Prém Vincét a főhatóság alá tartozó Pecsét-Tröszt vezérigazgatójává nevezi ki.

— Köszönöm — szólt Hudák, és Newtonhoz fordulva azt mondta:

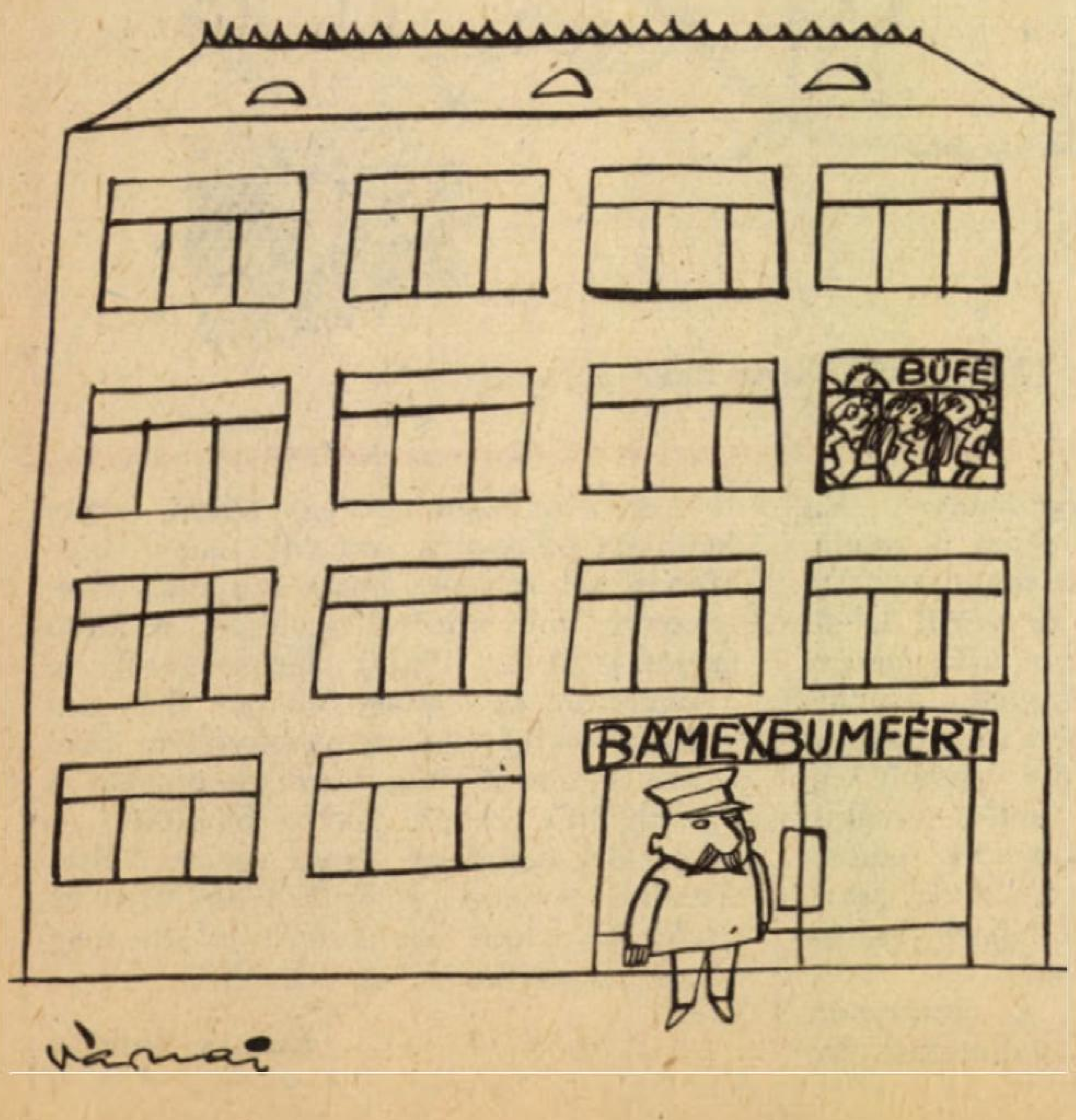
— Prém Vince teste tehát *felfelé esett*. A további következtetés már a mester dolga.

Megemelte a kalapját, és elment a társadalomfizikai tanszékbe, kandidátusnak.

(Somogyi)

Egy vállalat látképe

Várnai György rajza

Tollhegyről

Egy oroszlánszelídítő sírverse

Ők a jólvédett ülőhelyeket
foglalták el, hát életben maradtak.
Én viszont addig dugtam fejemet
a szájadba, míg végül leharaptad.

Jótékonyság

— Mily jószívű —, mondtam egy úrihölgynek,
— hogy mindig enni ád a galamboknak...
— Dehogy — felelte —, csak elszórakoztat,
ahogy a falatokért marakodnak.

Szenegál táncosnő

Fátylát fogdosta s megrángatta hátul
két pesti jampec. Elkergettem őket.
Reám mosolygott s így szólt franciául:
„Mily gyermetegek itt a — bennszülöttek."

Hollós Korvin Lajos

BŰNHŐDÉS

Úgy kezdődött, hogy erős kezek nagyot lódítottak rajtam, s én hempergve kötöttem ki a sarokban. Szemeim lassan megszokták a szürke félhomályt, s az irdatlan, hatalmas helyiségben emberi alakok imbolyogtak előttem. Ijesztő lánccsörgés zaja keveredett a lebbencsleves illatával. Közvetlenül a fejem fölött egy kis ablakot pillantottam meg, ízléses rácsozattal. A rémület sietős léptekkel haladt fel a hátamon. Rekedten fordultam a szomszédomhoz, aki modern, keresztcsíkos ruhát viselt. Láthatóan az egyik előkelő belvárosi üzletben vette a darócot.

— Bocsánat a zavarásért. Hol vagyok?

— Szeretettel üdvözlöm körünkben. Sztonyek börtönbizalmi vagyok — nyújtotta a kezét. — Ön az Adósok Börtönébe került.

— Örvendek. De nincs valami tévedés a dologban? Hisz nem egy Dickens-regényben vagyunk a múlt Angliájában, hanem 1961-ben, Budapesten. Hogy kerül ide az Adósok Börtöne?

— Ön talán senkinek sem adósa? — kérdezte válasz helyett.

— Dehogynem. Gondáéktól, a szomszédoméktól kértem kölcsön nyolcszáz forintot. A menyasszonyomnak vettem belőle egy püspöklila olaszkát.

— Azzal, hogy a legközelebbi fizetésnapon a pénzt becsszóra visszaadja, ugyebár? Mióta tartozik a nyolcszázzal?

— Pünkösdkor lesz három éve — húztam ki magam büszkén.

— No látja! Kölcsönt kérni bizsergető, kellemes, cirógató érzés. A kölcsönt visszaadni égető, tüzes, kínos kellemetlenség, amelyet szívesen halasztunk minél későbbre. A notórius tartozók, a kölcsönt vissza nem fizetők ellen radikális intézkedésre volt szükség. E célból épült közadakozásból az Adósok Börtöne. Remélem, majd jól érzi magát — mondta barátságosan.

— És hogy lehet innen kiszabadulni? — érdeklődtem kétségbeesetten.

— Angol minta szerint. Ha megfizeti az adósságát, vagy valaki kiváltja.

— Elvesztem — villant át rajtam a szörnyű gondolat. — A vállalatnál, ahol dolgozom, senki sem fog fizetni értem, hiszen tartozom Fűnek is, Fának is.

— Most megmutatom magának a társait, akik az elkövetkező időkben a környezetéhez fognak tartozni — mondta szimpatikus kísérőm.

Elindultunk az óriási teremben. A falak mentén nagyobb csoportok ácsorogtak.

— Ezek itt Győr-Sopron megye notórius adósai. Azok ott a Zala megyeiek. Itt a budapestiek beszélnek — mutatott egy hatalmas csoportosulásra, majd így folytatta: — Lassan kevés lesz a férőhelyünk. A zsúfoltságon emeletráépítéssel próbálunk javítani. Érezze magát otthon nálunk — szólt, és magamra hagyott.

Sápadtan rogytam le a döngölt földre. Az adósok egyesített vegyeskara szomorú dalt énekelt, melynek ez volt a visszatérő refrénje:

Az Élet jól pofonvágott,
Mért csináltam adósságot...

Keserű gondolatok sűrűsödtek bennem. Miért is nem adtam meg Gondáéknak azt a vacak nyolcszáz forintot? Hiszen már rég kifizethettem volna. Különben is az ember addig takarózzék, amíg a takarója ér.

Felugrottam, és dühödten rázni kezdtem a rácsot. Nem engedett. Elfúló lélegzettel futottam a terem kijárata felé. Hatalmas vasajtóba ütköztem. Már teljesen hatalmába kerített a kétségbeesés, mikor agyamba villant a menekülés egyetlen útja: felébredtem.

Leszálltam az ágyról, és amúgy pizsamában betámolyogtam a szomszédba, Gondáékhoz:

— Kedves szomszéd, én három évvel ezelőtt nyolcszáz forintot kértem maguktól kölcsön — lihegtem kínzó önváddal.

— Igen — nézett rám reménykedve Gonda.

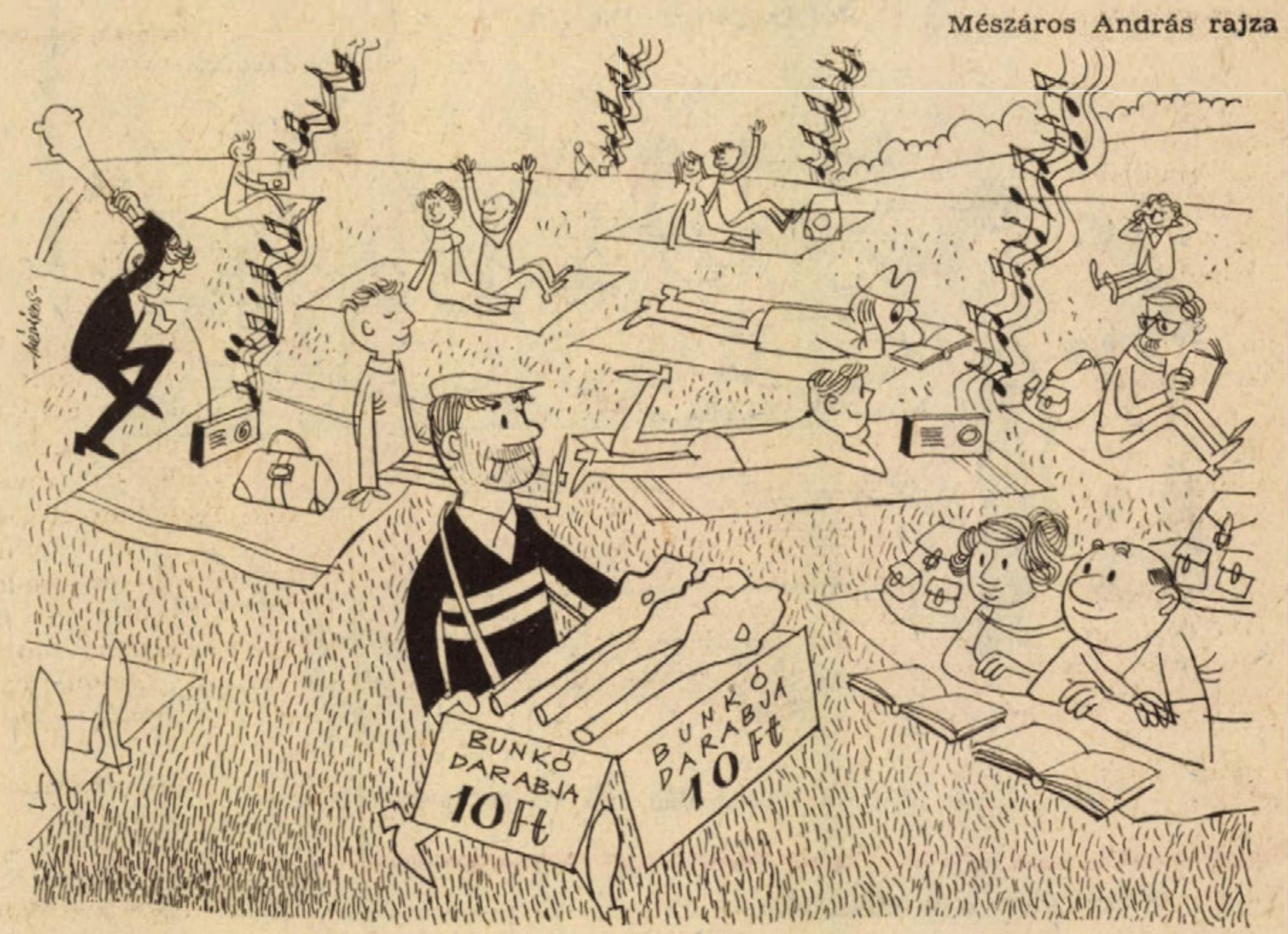
Elszorult a torkom, úgy bukott ki belőlem a szó:

— Adjon még kétszázat, elsején kap kereken ezret.

Galambos Szilveszter

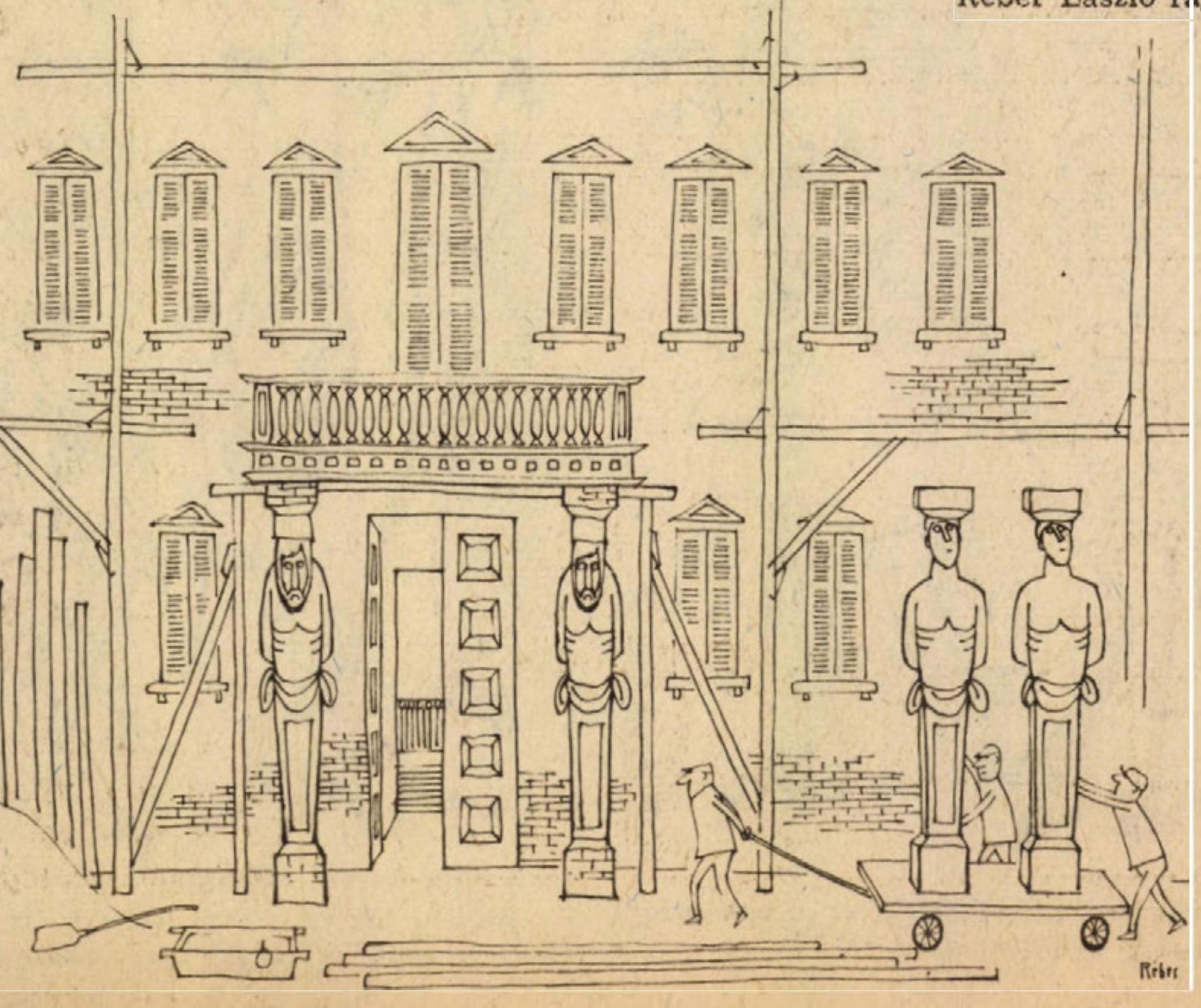
Élelmes ember a kirándulók között

Mészáros András rajza

Felújítás

Réber László rajza

Asztalrendelés

Mészáros András rajza

– Rendben lesz, főosztályvezető kartárs, akkor a bal egyest fenntartjuk!

Népszerű pálya

Fülöp György rajza

– Tudja, János bácsi, a tehenészlányunk kozmetikusnőnek készül...

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

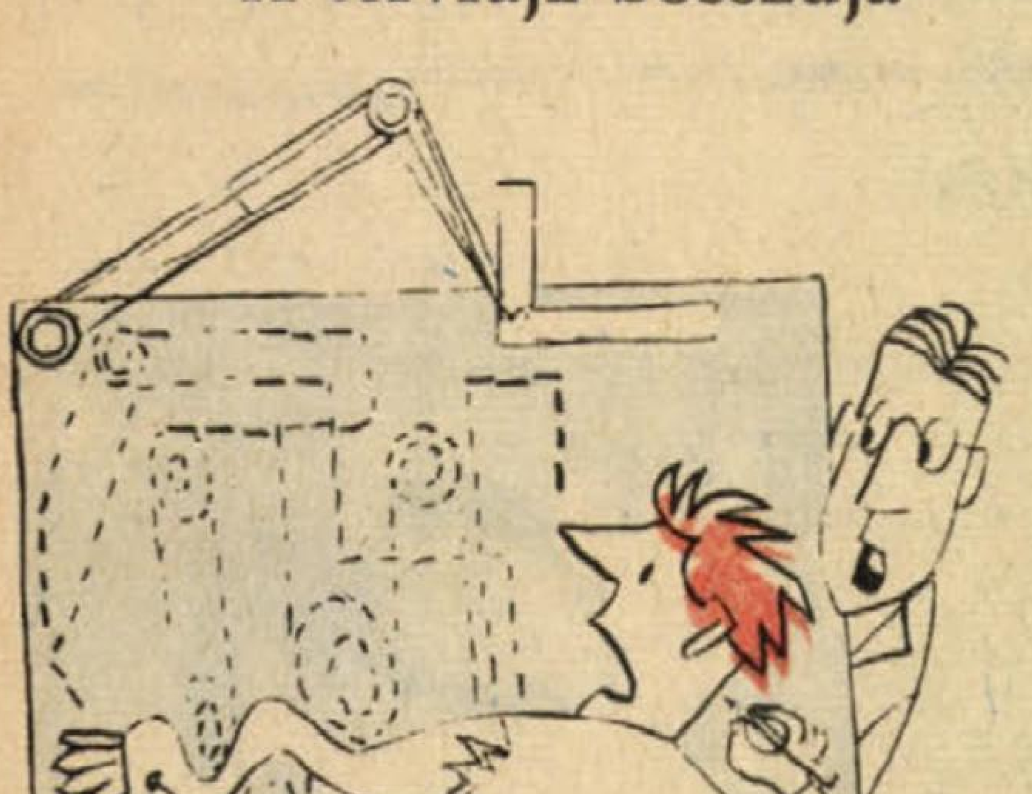
Kovács távozik Baloghtól. Az ajtóban megkérdi:

– Mondd, kérlek, hány óra van?

– Miért akarod tudni?

– Hátha az utcán megkérdi tőlem valaki...

A tervrajz bosszúja

– Megérdemli! Elfelejtette hozzá megtervezni a védőberendezést!

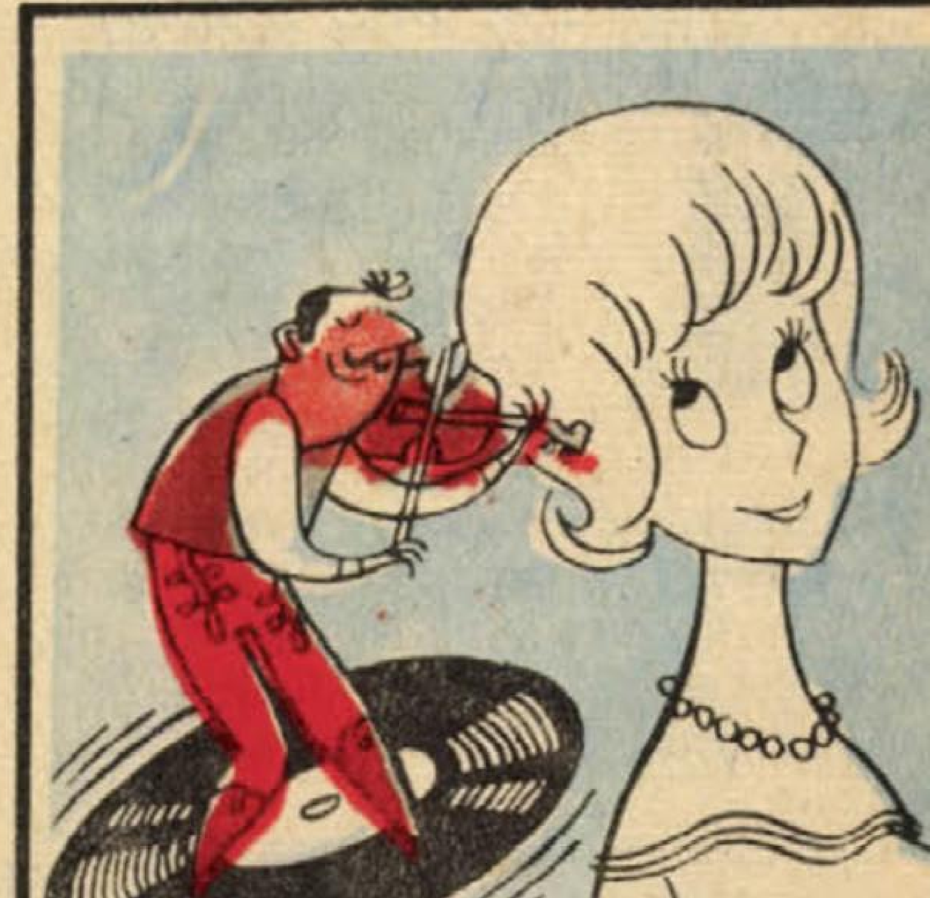
Az erdőben

– Van itt víz valahol?

– Nem tudom, kérem, látja én is kénytelen vagyok villannyal borotválkozni.

E heti hirdetésünk

APRÓ DOLGOK

A fiam (most jár hatodik általánosba) történelmet tanul. Öles léptekkel fel-alá jár a szobában. Egyszer csak hallom, hogy valaki azt mondja:

— A Brahma vallás isteni eredetűnek tüntette fel a rabszolga-társadalmat és a kaszt-rendszert...

Körülnézek. Ki mondhatta ezt? Csak ketten vagyunk a szobában: a fiam és én. Én biztosan nem mondtam. Az utóbbi tíz-húsz évben — bevallom őszintén — vajmi kevés időt szenteltem a brahmanizmusnak. Mondhatnám azt is,

hogy semmit. Akkor csak a fiam lehetett. De hiszen ő csak hatodikos! Valószínűleg rosszul hallottam vagy hallucináltam. De nem! Ismét hallom: a Brahma vallás...

Megnézem a történelemkönyvét: benne van ez a mondat.

Röhögnöm kell. Épp egy félórája kérdezték a gyerektől:

— Na, kiskomám, meg tudnád mondani, hogy ityeg a fityeg?

*

Javaslat.

A rádió műsorában egyre gyakrabban hallani úgynevezett „gumi-műsorokat". Ezekben a műsorokban mindent megtalálunk: tánczenét, opera-áriákat, riportot, novellákat, futballmeccs-közvetítést, színdarabot, és még kitudja, mi mindent.

Javaslom, hogy a sok kisebb-nagyobb műsor helyett szerkesszenek hét monstre műsort. Az egyiknek legyen a címe: Hétfő, a másiknak: Kedd, a harmadiknak: Szerda, a negyediknek: Csütörtök, az ötödiknek: Péntek, a hatodiknak: Szombat és a hetediknek: Vasárnap.

A műsorok hajnalban kezdődnének, és éjfélkor érnének véget.

Akkor naponta csak egy műsorszámot szidnánk.

*

Rájöttem a boldog házasélet titkára.

Segítek a feleségemnek a takarításban. Amíg ő a konyhában foglalatoskodik, addig én benn a szobában leülök egy karosszékbe, rágyújtok egy pipára, és olvasok.

Egy óra múlva kimegyek, és büszkén jelentem:

— Kész vagyok a takarítással!

A feleségem hálásan megcsókol, aztán bemegy ellenőrizni.

Természetesen nincs megelégedve a munkámmal, de azt nem árulja el nekem.

— Köszönöm — mondja még egyszer, kicsit komorabban, és vadul nekilát a takarításnak.

Végre leülhetek olvasni.

(m. gy.)

A tüzelési idény előtt

Gerő Sándor rajza

– Engem nem fognak átejteni! Lemérem a távolságot!

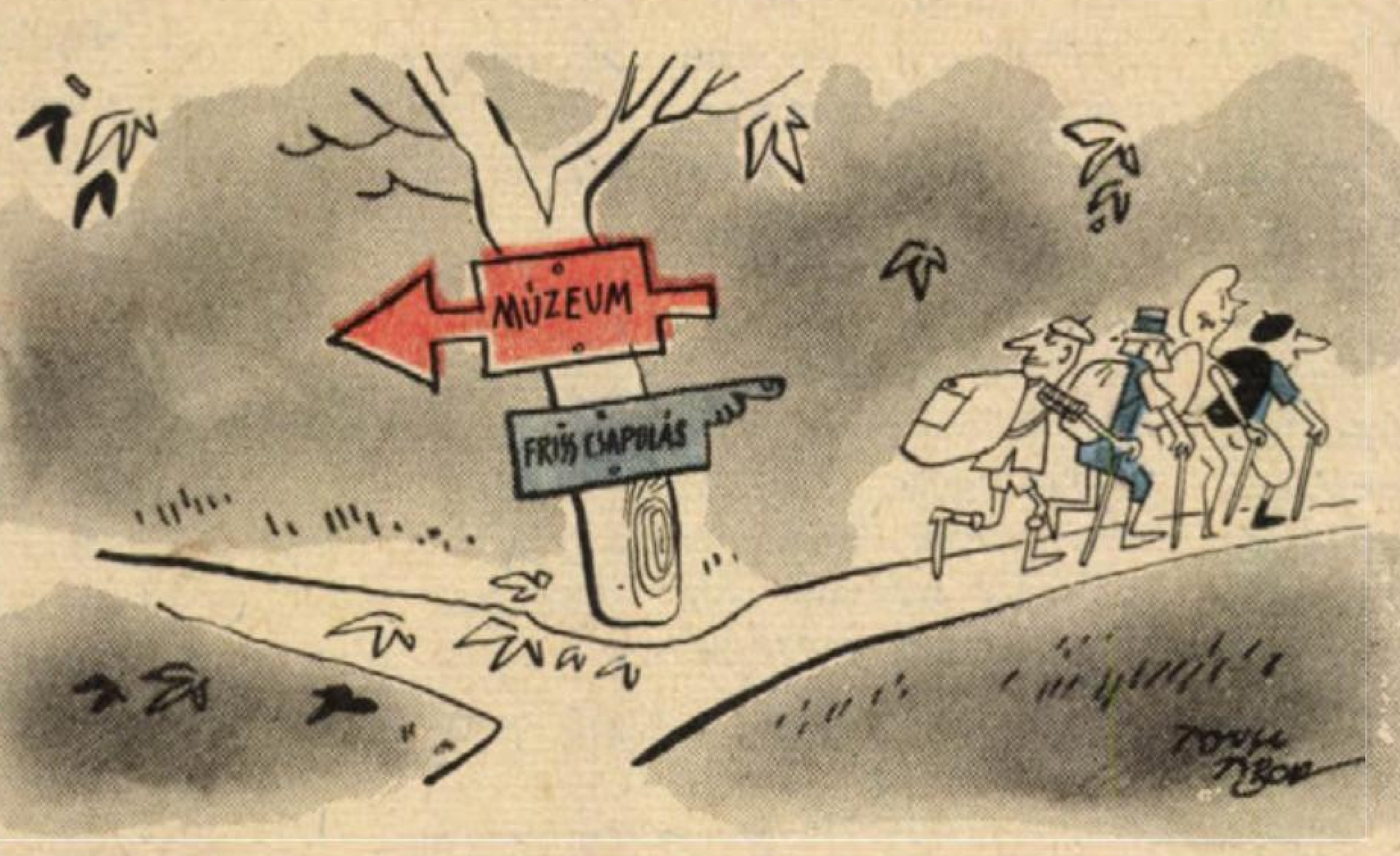
Kiszállási terv

Várnai György rajza

– Mától kezdve a Balaton melletti üzemeket maga ellenőrzi, én majd a Tokaj környékét látogatom...

Válaszúton

Toncz Tibor rajza

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

– Átmérem a fát...

A gyanú

Debrecenbe utaztam a minap személyvonaton. Tekintve, hogy a vonat este tizenegy óra körül indult, s az éji szendergés kedvenc időtöltéseim közé tartozik, a hálókocsi mellett döntöttem. Óhajomat előadtam a hálókocsikalauznak, aki *lebilincselő kedvességgel* közölte velem, hogy a hely természetesen biztosítva van. Már ekkor gyanút fogtam, de nem tettem róla említést.

Kiállította a hálókocsi-pótjegyet, és már éppen nyugovóra akartam térni, amikor az egyik álmos utas kiszólította valamiért a kalauzt, aki *készségesen* rendelkezésére állt. A kalauz körül nem stimmel valami – futott át az agyamon, és a pillanat ezredrésze alatt döntöttem. Fondorlatosan felkaptam az imént kitöltött hálókocsi-pótjegyet (az asztalon felejtette!!!), és villámgyorsan átfutottam.

Alig tudtam elfojtani egy meglepett sikolyt. A pótjegy hátsó oldalán ugyanis a MÁV *„Fontos figyelmeztetést!”* intézett hozzám, melynek utolsó, 7. pontja ekként hangzott: *„Az utas személyi iratait (igazolvány stb.) csak saját veszélyére adhatja át a hálókocsikalauznak!”*

– Tehát erről van szó! – kiáltottam diadalmasan. Szerencsére idejében észbe kaptam, és

szájamra tapasztottam a kezemet. Semmi kétség, a kalauz bűnöző! A MÁV csak ismeri alkalmazottait. Simulékony modora pusztán álca, mellyel sikerült álnok módon lépre csalnia a gyanútlan utasokat. Álmukban fosztja ki őket, miként azt Vitális Benő tette, a húszas évek derekán. Sátán az ilyen, nem kalauz! S én egy ilyen megátalkodott gonosztevővel aludjak egy tengely fölött...

A vonat már a nyílt pályán robogott, amikor visszajött. *Bűbájos mosollyal* elnézésemet kérte a távolmaradásért (ah, mily álnokságot takar e szendeség!), és közölte, hogy félárú alvásra jogosító igazolványom, s jegyem nála marad reggelig.

– Nem! – ordítottam fel vadul, mert felháborított romlottsága.

– Kérem – mondta egyszerűen, és hűvösen végigmért –, ezt így írja elő a szabályzat.

Érvelése által lenyűgözve botorkáltam fülkémbe, és csendesen sirdogálva vártam a merényletet. Egy pillanatig sem volt kétséges előttem, hogy engedékenységem miatt vérszemet kap, s a hajnali órák egyikén benyit fülkémbe, ólmosbottal fejbever, majd személyi ingóságaimat magához véve, unott mosollyal kilép a száguldó vonatból.

Nem ez történt. Reggel gyanús udvariassággal bekopogott, közölte, hogy Debrecenbe értünk, majd igazolványomat, jegyemet visszaadva, egy *„remélem, kellemesen pihent, uram”*-mal *előzékenyen* lesegített a lépcsőn, és hosszan integetett utánam zsebkendőjével. Úgy tűnt, mintha könny csillogott volna a szemében.

Lehet, hogy ártatlan? Vagy nagystílű gonosztevő tán, akinek az én félárú vasúti igazolványom nem üzlet, mert ő nagy halra – szabadjegyre vadászik? Még nem tudom. Minden lehetséges. A MÁV nyilván nem véletlenül figyelmeztet a veszélyre...

Ivanics István

Ki látta Totó Tónit?

Itt közöljük mindenkivel, akit illet, hogy a jólismert és közkedvelt Totó Tóni néhány héttel ezelőtt titokzatos körülmények között eltűnt. Utoljára egy körúti édesség boltban láttuk: 13 forint 50 fillérért árulták. Totó Tóni kitűnő ízű csokoládé volt, mégis megvigasztalódnánk eltűnése fölött, hiszen máskor is előfordult már ilyesmi. Totó Tóni csomagolásában azonban egy-egy híres sportvonatkozású képet rejtettek el azzal az ígérettel, hogy akik a tizenkét fényképből álló sorozatot összegyűjtik, és év végéig eljuttatják a Sportfogadási és Lottó Igazgatósághoz, egy-egy futball-labdát kapnak. A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság szívesen adná az ígért jutalmat, de Totó Tóni angolosan meglépett: nem kapható sem a Közértben, sem a Csemege Boltokban, de még az Édesség Boltokban sem. A nyereménynek tehát egyelőre befellegzett. Most csak legfeljebb azon totózhatunk, hogy szélesnek mondható kereskedelmi hálózatunkban hogyan is tűnt el a Totó Tóni. Tippünk e pillanatban – X...

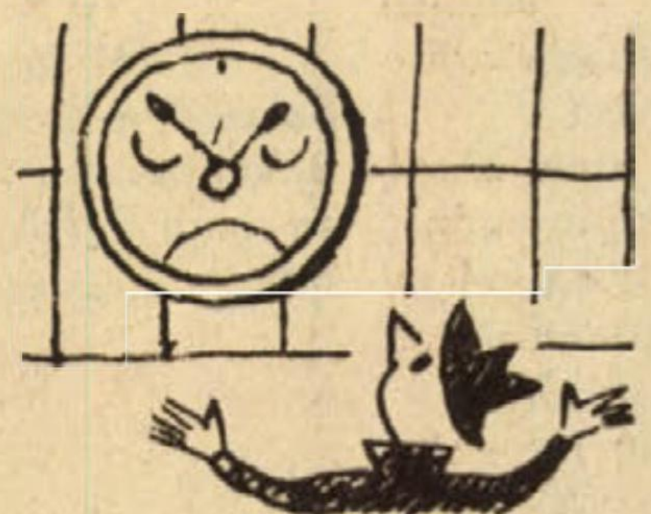
(f—p)

Selejt munka a Keleti p. u.-on

Azt a jójárású, öreg villanyórát, amelyik a Keleti pályaudvar homlokzatán évtizedekig pontosan jelezte az idő múlását, két esztendővel ezelőtt „nyugdíjba helyezték”. Mint később kiderült, egy kicsit elhamarkodott volt a nyugdíjaztatás, mert hiszen utódjának, az ifjú óra-óriásnak azidőtájt még a terve is alig látszott ki a pólyából.

Mivel a jójárású régi órát határidő előtt kiselejtezték, az idő sürgette a MÁV-ot, a MÁV pedig sürgette az Óragyárat: csinálja meg az órát olyan gyorsan, ahogy azt a kapacitás elbírja. Az Óragyár meg is csinálta olyan lassan, ahogyan azt a kapacitása elbírta. Igaza is volt! Egy ilyen negyedmillió értékű, elöl-hátul mutatós órát nem lehet csak úgy uk-fukmukk összecsapni. Végül is az óragyáriak néhány hónappal ezelőtt behelyezték az órát a két év óta

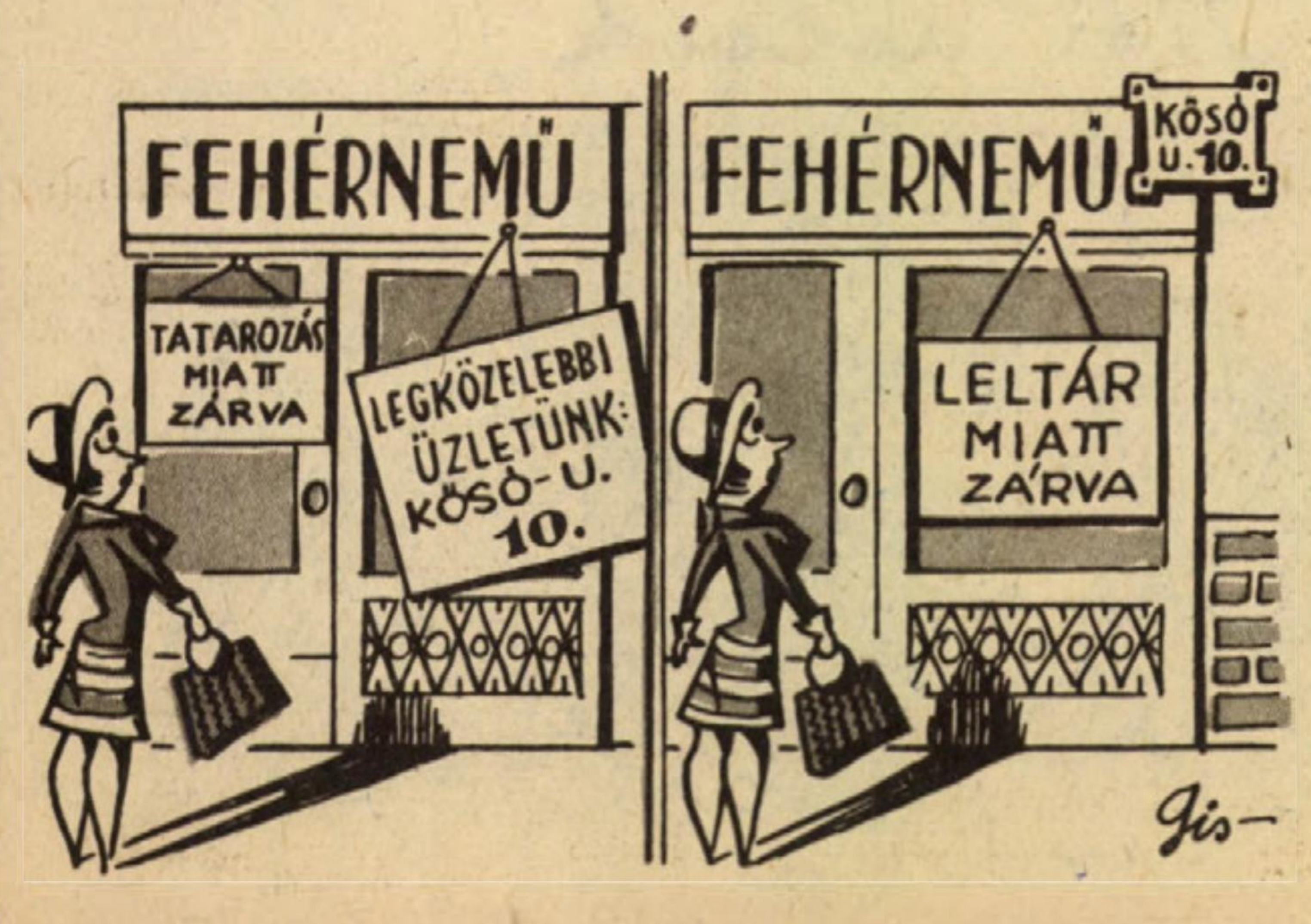
üresen tátongó homlokzati vaskeretbe, hogy ott mutassa meg, mit tud. Megmutatta! Először az egyik felét, aztán a másikat. Mert, amint mondottam, mind a két felén mutatós: a Baross térre is, meg a várócsarnokba is! Megmutatta, hogy sietni is tud, meg késni is, de leginkább állni tud szegény. Hónapok óta figyelem áldásos működését, de még egyetlenegyszer sem sikerült meglátnom rajta a pontos időt.

Viszont, mivelhogy naponként nézegetem ezt a makacs óratitánt, naponként látnom kell a Keleti pályaudvar selejtesen bevakolt homlokzatának tarka-barka zebra-csíkjait is. Ilyenkor újra és újra megállapíthatom magamban: nem esett messze az óra a vakolástól...

(bernáth)

Hétköznapi történet

Szegő Gizi rajza

Öreg kisfilm, nem vén kisfilm?!

Szűnni nem akaró, lelkes közönsége vagyok a Filmmúzeumnak, mert nem árt, ha az ember, a sok közepes új film után kikapcsolódásként megtekint egy-egy közepes régi filmet is.

Sajnos a műélvezetet hátrányosan befolyásolja, hogy a nagyfilm előtt többnyire olyan unalmas és rozoga állapotban levő kultúrfilmeket játszanak, hogy a publikum jó része jogos önvédelemből elalszik.

Nemrég például a Titanickal egy műsorban valami népvándorlás korabeli szörcsögő Lauri Volpi filmecskét vetítettek, amelynek se felírása, se befejezése, sőt értelme sem volt, legalábbis azok számára, akik nem tudnak németül.

Amennyiben az archívumok mélyéről nincs mód épkézláb kisfilmeket előhalászni, indítványozom, hogy a jövőben inkább rendezzenek divatbemutatót, furfangosok vetélkedőjét, nyereménysorsolást, esetleg zsákbanfutást és lepényevést – vagy ha úgy vélik, hogy a fenti javaslatok nem egyeztethetők össze az intézmény szellemével, akkor a bejáratnál legalább írják ki őszintén:

ELŐADÁSOK KEZDETE:
10, 12, 2, 4, 6, 8 órakor.
De érdemes kb. 20 percet késni!

Dalmáth Ferenc
néző

— . . . A tizenkilencedik féldeci után még egyszer felágaskodott bennem a lelkiismeret, saját hajamba markolva talpra ráncigáltam magam, s imbolygó léptekkel megindultam a mellékhelyiség felé. De mozgató-idegeimet úgy bepókhálózta már az alkohol, hogy pár lépés után megtántorodtam, s mellel előre buktam. Szerkesztő barátom, aki utánam jött, felmosóvödörrel feltámasztotta az állam, s szinte gépiesen ismételte:

— Jobb gondolatod nincs? Valami újszerű . . . Életből ellesett . . . ?

— Züllött tróger vagyok — hörögtem. — Utolsó link, gerinctelen lump. Se múltam, se jövőm. Ne nézzétek, hogy döglődöm, fojtsatok inkább meg! . . .

Barátom fáradt szemében fény gyúlt.

— Ezt le is tudnád írni?

— Ha segítesz.

Mindjárt lecsavarta töltőtolla kupakját, s reszkető kezemet fogva papírra vetettük vallomásom.

A kéthetenként megjelenő Legmodernebb Rövás tíz nappal előbbre hozta új számát, s kihagyva a Világ megváltása című folytatásos bölcselkedést, közölte írásom.

A lap következő számában a szokásos nekrológokon és a meteorológiai intézet jelentésén kívül egyetlen írás sem jelent meg, amely ne cikkemmel foglalkozott volna.

„Kortünet" — állapította meg a vezércikk. „A hattól hatvanhat évesek problémakomplexuma" — ajánlotta művem alcímének egy külön e célból alakított munkaközösség. „Az az író, aki ennyire pőrére tudja vetkeztetni önmagát, minden bizonnyal másokat is hasonlóan tudna vetkőztetni. S ha ezt végiggondoljuk, megértjük a cikk zsenialitását" — lelkendezett Zug Irén.

Egyetlen kritikus volt csak, aki nem értett írásommal egyet. De ellenvéleménye nem kapott nyomdapapírt. Egy óvatlan pillanatban mégis sikerült ellenem hangolni néhány nem eléggé óvatos olvasót. Az alsó rakparton a szurokkal teli hordó oldaláról a „Jóska hülye" feliratból a Jóskát letörölte, s helyette az én nevem írta. De tettét lelkes híveim leleplezték, s méltó büntetése nem marad el: irodalmi törvényszék elé állítják.

Egycsapásra híres ember lettem. Minden versem kiadták. Azóta éjjel-nappal írok. Feleségem otthagyta központi ágynyilvántartói állását, s ő is ír. A tegnapi Világfórum már kétéves lányom művét közölte az én nevem alatt, „Tingli-tangli kutykurutty" címmel. De nem tudom, meddig bírom még . . .

Elhallgatott, s szemét lehunyva hanyattdőlt díványomon. Egy pohár vizet adtam neki, s megkérdeztem:

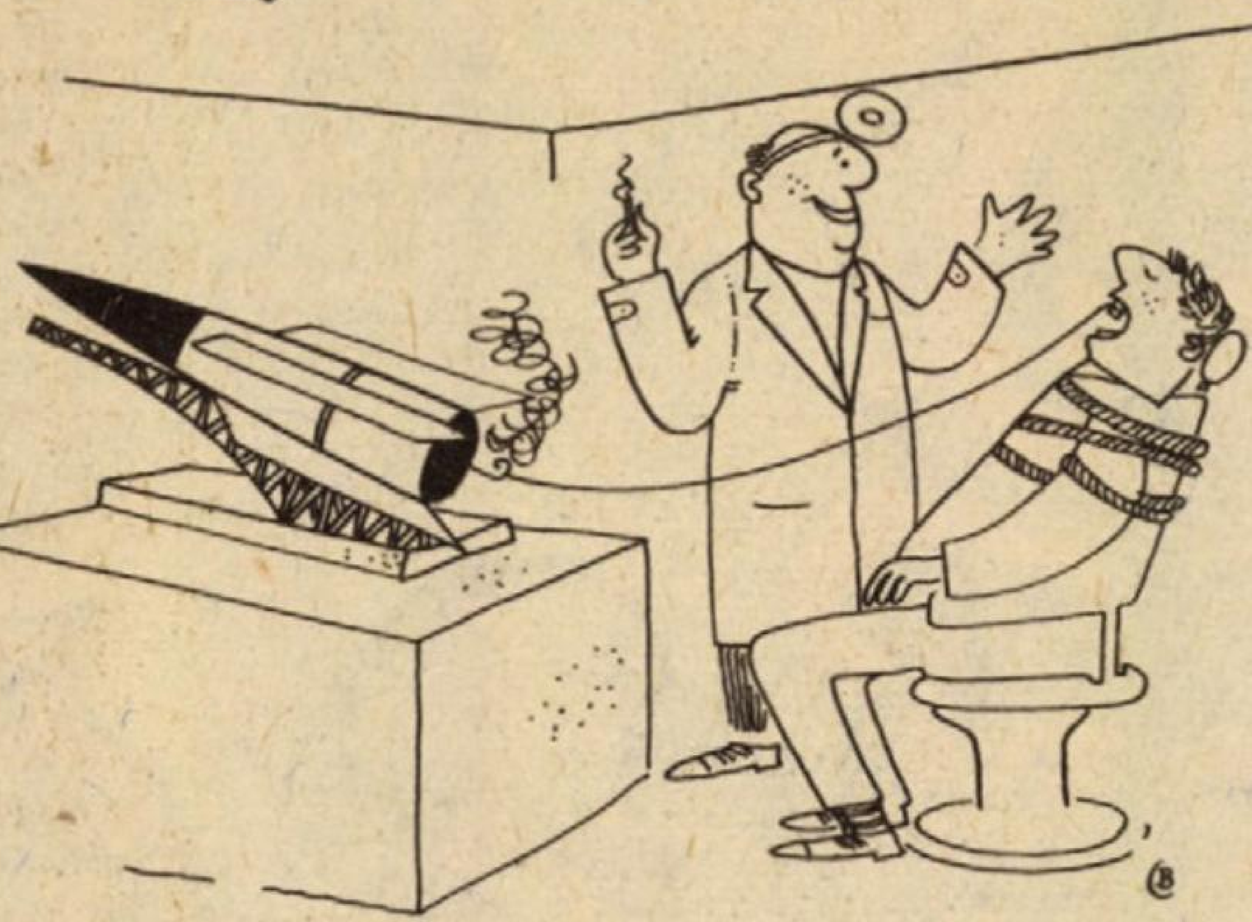
— És . . . ?

— Segíts rajtam! — kapaszkodott a karomba. — Tudom, gyerekkorodban te is írtál verseket. Ne tagadd. Add el, látatlanban megveszem őket, a honorárium feléért.

Petrovácz István

Beküldött RAJZOK

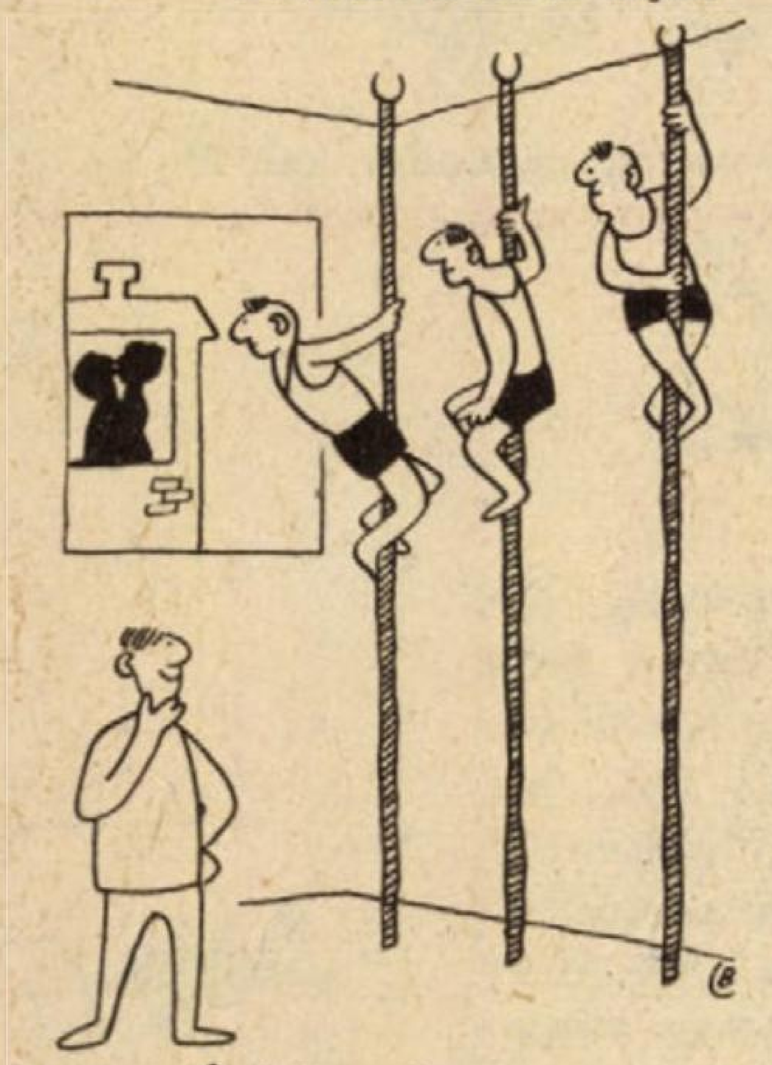
A fejlődés útjai

Baticz Levente rajza

Tornaórán

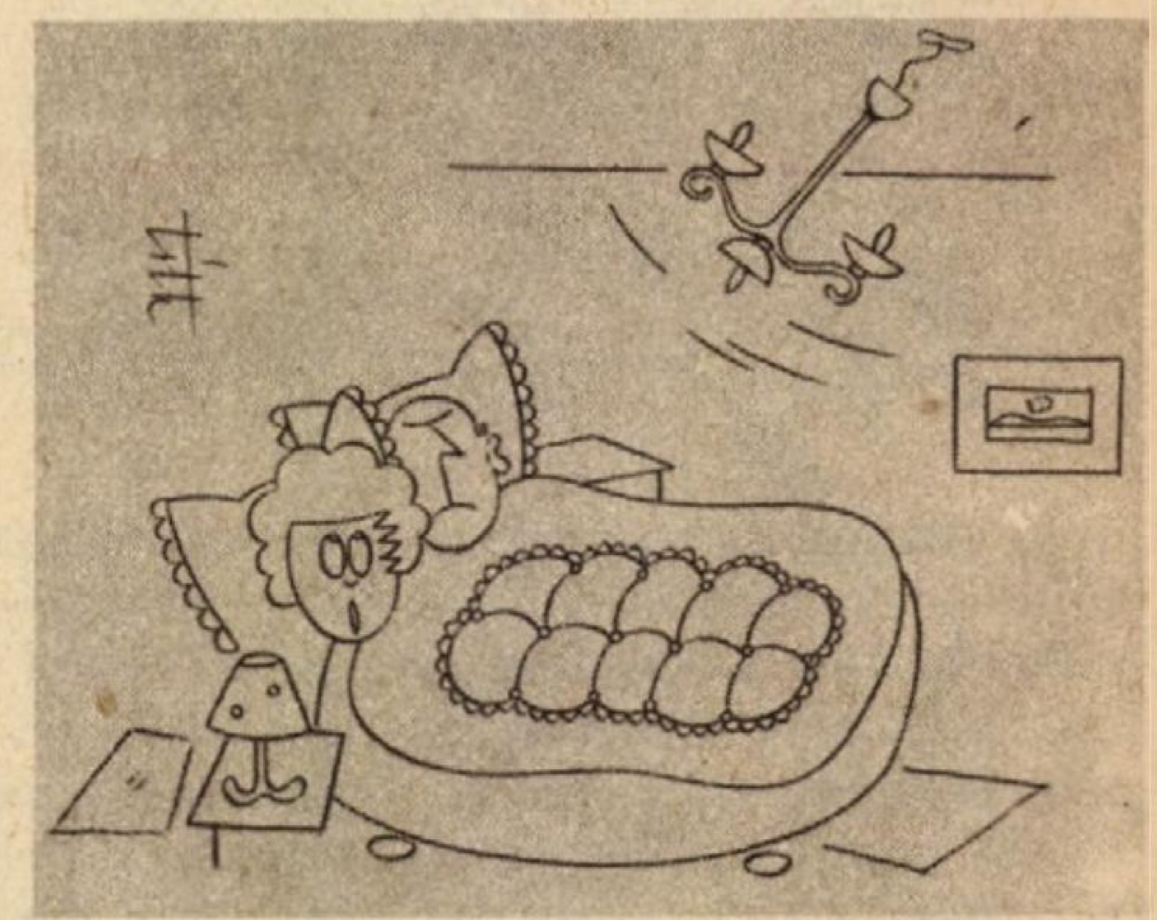
Baticz Levente rajza

– Érdekes, hogy megszerették a kötélmászást!

Megkezdődtek a házibulik

Tóth József rajza

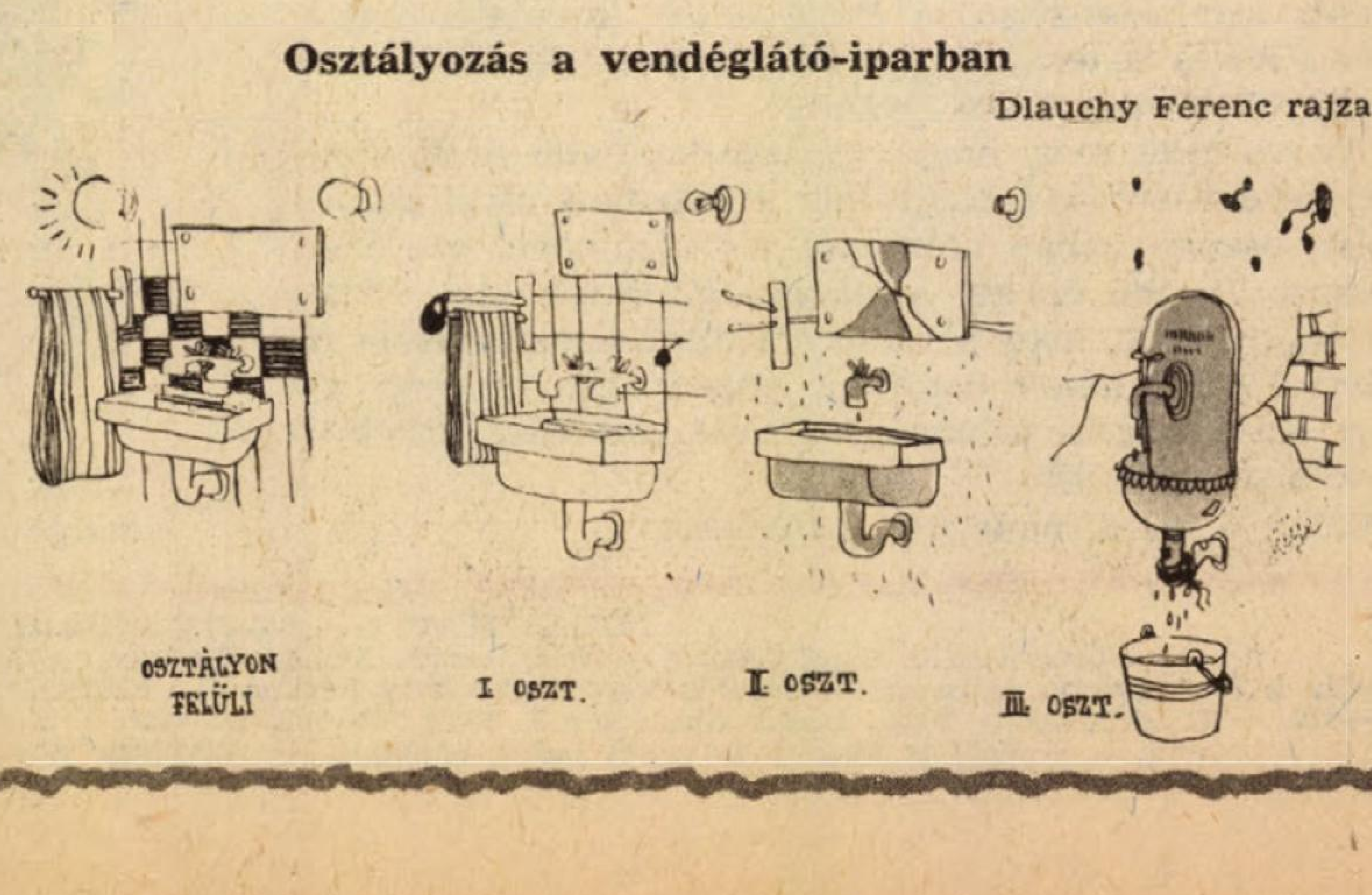
Idegenforgalom

Bató Géza rajza

Osztályozás a vendéglátó-iparban

Dlauchy Ferenc rajza

A gyarmatosítás történetéből

Szűr-Szabó József rajza

– Nincs mit áldoznunk számodra, minden az új istennek kell!

Új színház

nyílt Budapesten, csendben, példamutatóan szerény körülmények között. Új kulturális létesítményekről nem számoltak be tudósítások, igazgatója sehol sem nyilatkozott, műsortervét egyelőre a legsűrűbb homály fedi. Mi sem tudnánk róla, ha nem hallgatnánk reggelenként a rádiót, pontosan félnyolckor, amikor a színházak műsorát ismerteti. A műsor-ismertetést az Állami Operaház műsorával kezdi és a Béke-szálló kupolatermével végzi. Innen értesültünk arról, hogy a Rádió a Béke-szálló kupolatermét a színházak rangjára emelte.

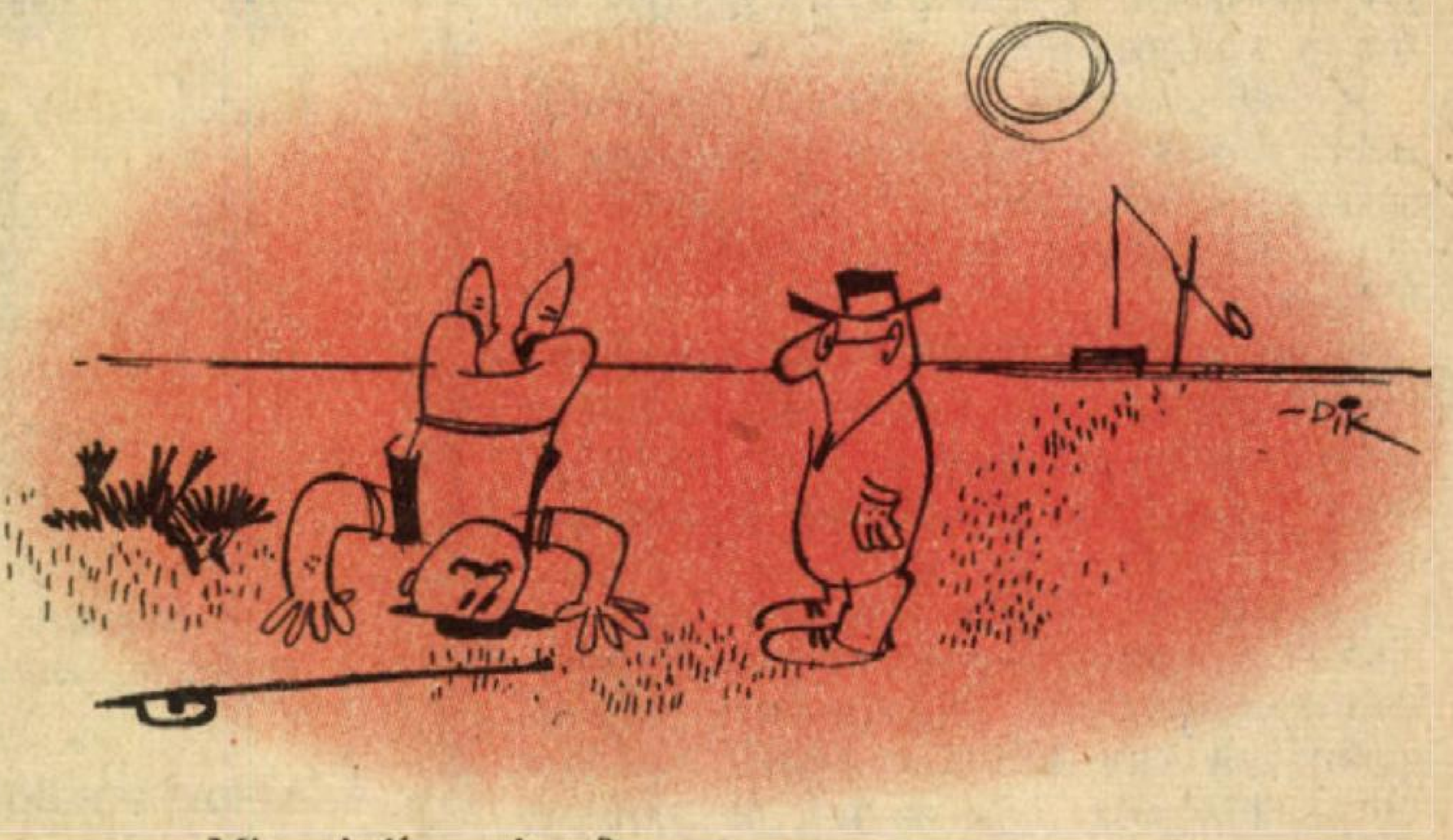
A magyar színházi kultúra új színnel gyarapodott tehát. Most már olyan színházunk is van, amelyben nem széksorok, hanem terített asztalok fogadják a nagyközönséget, s amelyben a színházi látogató nem kénytelen arra, hogy tikkadt szomjúsággal igya a kultúrát, mert szomjának oltására kitűnő borok, pezsgők és tömény italok is rendelkezésére állanak.

Örömmel üdvözöljük a manapság oly divatos formabontás új tünetét; nagyon helyeseljük, hogy új színházunkban a nagyérdemű közönség táncolhat, s kedvére választhat a bugi-vugi, a rokendroll és a csacsa között. Többi színházunkban ez egyelőre még nem elképzelhető, mert a széksorok minden helyet elfoglalnak. Reméljük azonban, hogy a jó példa ragadós lesz, és nincs messze az idő, amikor a Nemzeti Színház nézőterét alkalmassá teszik a táncolás céljaira; addigra persze legújabb színházunkban, a Béke-szálló kupolatermében már lekérés is lesz. Mert a fejlődésben (csakúgy, mint a rokendrollban) nincs megállás.

Itt említjük meg, hogy egy legeslegújabb pesti színház létrejöttéről is értesültünk: a Pöszméte utcai „Kulimász”-eszpresszóban holnaptól fogva minden este Stovasszer Jenőné énekel sajátkezű gitárkísérettel. Bizonyosra vesszük, hogy a rádió a Kulimász-eszpresszót is felveszi a színházak listájára, hiszen ezzel egyrészt az egyetemes magyar színházi kultúrát, másrészt hirdetési bevételeit szolgálja.

Előre, a 100-ik budapesti színházért!

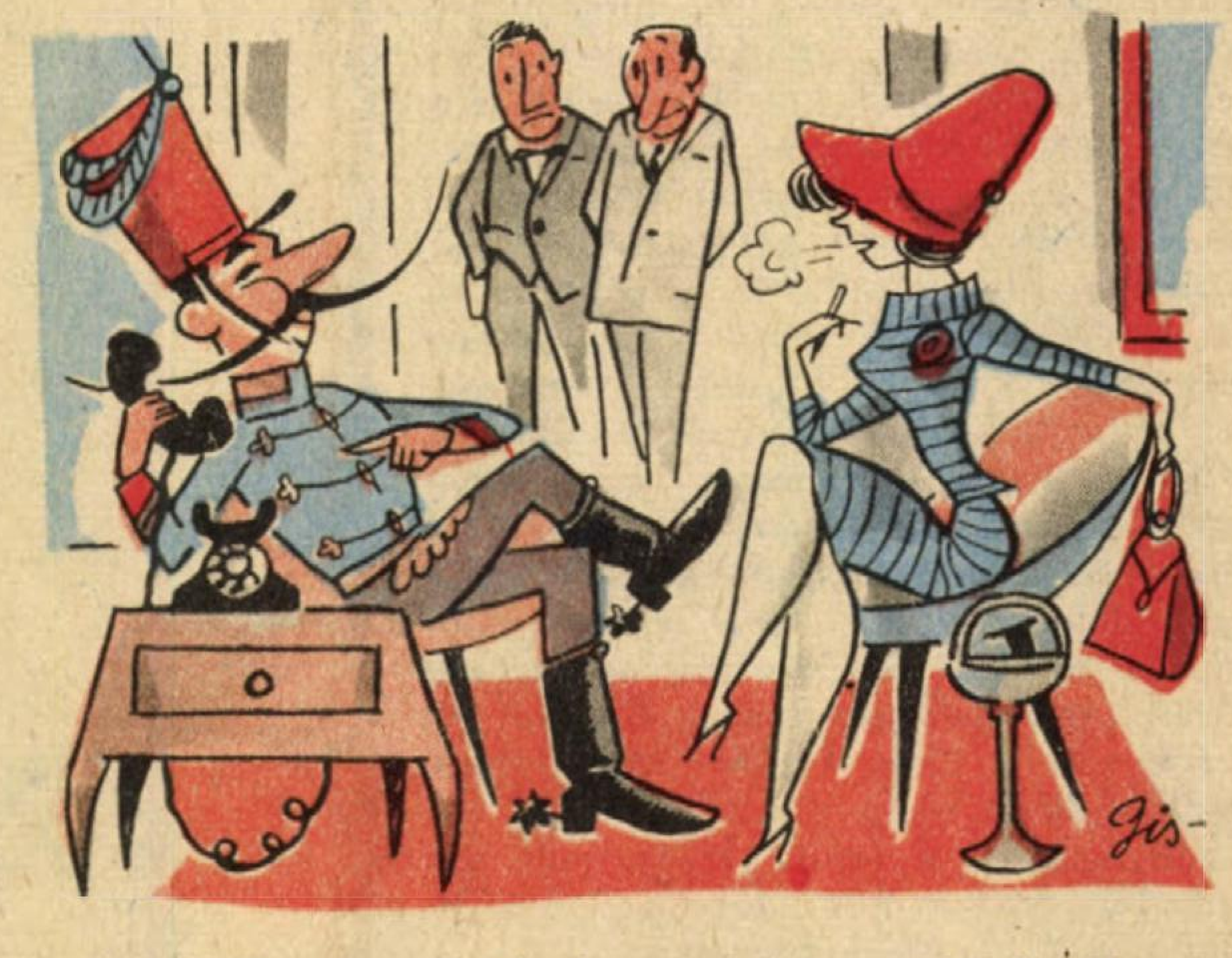
Vendégszerető honpolgár

– Mit csinálsz, sógor?
– Annyi külföldi szeretné tudni, hogy milyen a délibáb!

Háry János legújabb meséje

Szegő Gizi rajza

– Ma felhívtak a Telefonközpontból, és megkérdezték, nincs-e szükségem hosszabb zsinórra...

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza ter 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 61.5156 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.